

UDKAST 20/8

Klimaplan 2050

Albertslunds bidrag til et klimatilpasset og klimaneutralt samfund

Indeholder:

- Kortsigtet klimahandleplan 2020 til 2022 jf. 2025 klimamål
- Langsigtede klimascenarier for 2025 til 2050

Borgmesterens forord

Indsættes her

Nye klimamål for Albertslund Kommune

- Vi skal have en CO₂-neutral varmforsyning i 2025
- Vi skal have en CO₂-neutral elforsyning i 2030
- Vi skal være en CO₂-neutral kommune som virksomhed i 2030
- Vi skal være en affaldsfri kommune i 2045
- Vi skal være en CO₂-neutral kommune som geografisk område i 2050
- Vi skal være en fuldt skybrudssikret kommune i 2050

Sådan opgør vi CO₂

Frekvens for grønt regnskab indsættes her

HVAD BETYDER CO₂-NEUTRALITET?

At kommunen er CO₂-neutral betyder, at der alene kan udledes drivhusgasser inden for kommunegrænsen, hvis udledningen modsvares af et tilsvarende optag eller reduktion. F.eks. ved skovrejsning, eksport af vedvarende energi produceret i kommunen eller andre tiltag, som reducerer mængden af drivhusgasser i atmosfæren. CO₂ benyttes som en fællesbetegnelse for den samlede udledning af drivhusgasser.

Det er i 2020 ikke muligt at opgøre klimapåvirkningen fra alle indsatser. Der vil derfor stadig være CO₂ udledning fra forbrug og byggeri i en CO₂-neutral kommune, som begrebet bruges i dag. Når mulighederne for at opgøre klimapåvirkningen fra disse områder forbedres kan vi følge udviklingen. I klimaplanen opstiller vi i stedet principper for byudvikling og cirkulær økonomi for at forsøge at påvirke områderne, selvom vi på nuværende tidspunkt ikke kan opgøre effekten. Vi indgår som kommune i flere samarbejder, som skal gøre det muligt i fremtiden at opgøre effekten fra disse områder også.

En langsigtet klimaindsats

I 2017 vedtog Albertslund Kommune Klimastrategi 2025 med klimahandleplan 2017-2019.

Siden er FNs verdensmål blevet afsæt for bæredygtig udvikling af Danmark og i 2020 også for Albertslunds byudvikling med kommuneplanstrategien *Mere Albertslund*.

Den danske regering har vedtaget en klimalov, der skruer ambitionsniveauet for klimaindsatsen op – vi skal som nation levere 70% reduktion af drivhusgasser i 2030 i forhold til 1990. Det betyder, at vi i de næste ti år skal reducere omtrent samme mængde drivhusgasser, som vi har gjort de sidste tredive år.

Kommunerne har en vigtig rolle at spille, hvis det nationale mål skal nås. Albertslund deltager som én ud af tyve danske kommuner i DK2020. Her har vi forpligtiget os til at gennemføre klimaindsatser, der fører til et klimaneutralt og –robust samfund senest i 2050. Fælles sætter vi nye standarder for hvordan mindre byer kan bidrage til Parisaftalens mål om at modvirke klimaforandringerne ved at gå i C40 storbyernes fodspor.

Samtidig står Albertslund overfor den største udvidelse siden byens grundlæggelse. I løbet af de næste 10 år forventes mere end 10.000 nye borgere at bosætte sig i Albertslund. Det nødvendiggør, at vi har tungen lige i munden for at sikre en by i balance med klimaet.

Derfor har vi brug for en ny klimaplan, der bringer de kortsigtede handlinger på højde med de langsigtede mål om at blive en klimaneutral og –robust by.

Denne klimaplan rummer dels en opfølgning på klimastrategi 2025 – hvilke indsatser igangsætter vi på kort sigt – og dels scenarier frem mod 2045, hvor vi sigter mod at være en klimaneutral og tilpasset by.

Et udvidet kommunalt klimanetværk er undervejs, der vil inkludere alle danske kommuner i C40 arbejdet. Albertslund bliver dermed foregangskommune for en sammenhængende og langsigtet kommunal klimaindsats i hele Danmark.

Rammebetingelser for Albertslunds klimaplan

Flere nationale og internationale målsætninger er afsæt for Albertslunds klimaplan. Væsentligst er den danske regerings målsætning om 70% reduktion af drivhusgasser inden 2030, som udspringer af Parisaftalens forpligtigelse til at modvirke de globale temperaturstigninger. Alle brancher skal gøre sit til at nå i mål og DK2020 klimaplanerne er kommunernes bidrag til den nationale målsætning.

Med den danske klimalov, der blev indgået ved en bred aftale i december 2019, forpligtigede den til enhver tid siddende regering sig til at fastsætte klimamål med et ti-årigt perspektiv. Klimamålene skal fastsættes hvert femte år. I sommeren 2020 kom de første delmål for at nå 70% reduktionsmålet i 2030. Efterhånden som de nationale rammevilkår ændrer sig vil vi også som kommune skulle justere klimaindsatsen. Det gøres ved kortsigtede klimahandleplaner, som senere beskrevet.

Aktør	Ramme	Forpligtigelser
FN	Verdensmål Parisaftalen	At indfri 17 mål for bæredygtighed inden 2030. At modvirke global opvarmning ved at holde temperaturstigningen under 2°C i forhold til det førindustrielle niveau og arbejde for at begrænse temperaturstigningen til 1,5 °C.
EU	Green Deal Klimalov Circular Economy Action Plan	At sikre et klimaneutralt EU i 2050. At reducere drivhusgasser med 55% inden 2030 i forhold til 1990. At gennemføre klimatilpasning. At fremme omstillingen til cirkulær økonomi.
Regeringen	Klimalov Klimahandleplaner National Affaldsplan (undervejs)	At reducere CO ₂ udledningen i Danmark med 70% inden 2030 i forhold til 1990. El- og varmesystemet skal være fossilfrit i 2035 og transportsektoren skal være fossilfri i 2050.
Regionalt	Region Hovedstadens Udviklingsplan (undervejs) Varmeplan Hovedstaden MOVIAs mobilitetsplan	At bidrage til at reducere klimaforandringerne og tilpasse regionen til et ændret klima. At sikre CO ₂ -neutral fjernvarme i 2025. At sikre fossilfri busdrift i 2030.
Albertslund	Kommuneplanstrategi <i>Mere Albertslund</i> Øvrige kommunale relaterede strategier og planer nævnes under hvert enkelt afsnit.	En bæredygtig udvikling af Albertslund som en aktiv by med rig natur, en mangfoldig by med høj livskvalitet og en klimaby med bæredygtig innovation

Bæredygtig byudvikling

Albertslund står over for den største omdannelse siden byens grundlæggelse. Store dele af byen er ved at blive moderniseret og nye bygninger og byområder vil skyde op mellem det oprindelige Albertslund. Mange nye borgere forventes at flytte til Albertslund.

Det betyder et nyt økonomisk fundament for velfærd i Albertslund. Men det betyder også, at vi skal gøre os umage for at fastholde en bæredygtig udvikling.

Med en fortætning af byen kan miljøet komme under pres. Byggeri anvender mange ressourcer og flere mennesker vil producere affald og bruge energi til huse og biler.

Nogle steder betyder byudviklingen en omlægning af erhvervsområder, der forventes at få flere grønne zoner end idag. Andre steder vil eksisterende grønne områder blive delvist belagt, så regnvand kan få sværere ved at trænge ned i underlaget og biodiversiteten kan komme under pres.

Bæredygtighed i byudviklingen kræver et konstant fokus på balancen mellem vækst og belastningen af miljø og klima.

Modellen til højre er inspireret af Doughnut økonomien, beskrevet af den britiske økonom Kate Raworth.

Den inderste cirkel viser menneskers legitime behov: føde, sikkerhed, sundhed, energi, arbejde, politisk indflydelse, social lighed osv. Er der underskud her, går det ud over velfærd.

Den yderste cirkel viser den miljømæssige grænse, videnskaben har estimeret er holdbar for at opretholde en balance på jorden. Overskrides denne grænse medfører det klimaforandringer, tab af biodiversitet, forurening mv.

Selve doughnuten – rummet mellem den inderste og den yderste cirkel - udgør handlerummet mellem robust velfærd og usund vækst, der belaster klima og miljø.

FNs verdensmål, der viser vejen til en bæredygtig udvikling over hele verden, illustrerer de værdier vi i Albertslund skal understøtte for at tilgodese borgernes behov for velfærd samtidig med at grænserne for klima og miljø ikke overskrides.

Tværgående tema: Bæredygtig byudvikling

Klimaplanen sætter mål for både eksisterende og nye byområder i Albertslund. Da Albertslund står overfor en markant byomdannelse, er der behov for at adressere nye byområder og områdefornyelser særskilt for at understøtte balancen mellem byens vækst og klimapåvirkning. Klimaplanen opstiller derfor en række principper for klimahensyn ved nye byområder og områderenerovering. Principperne er i overensstemmelse med kommuneplanstrategien Mere Albertslund og uddybes med konkrete indsatser indenfor hver sektor i de følgende afsnit.

Principper for klimahensyn ved nye byområder og områderenerovering:

- **Arealressourcer:** Nye byområder lokaliseres som udgangspunkt så byspredningen begrænses og brugen af naturarealer reduceres. I Albertslund planlægges kun nye boligområder i eksisterende byzone.
- **Klimatilpasning:** Der indarbejdes multifunktionelle skybrudssikringselementer, der i hverdagssituationer kan fremstå som rekreative grønne eller blå-grønne områder med biodiversitet. Byområderne forberedes som minimum til en 15-års hændelse. Det befæstede areal begrænses og beplantede flader øges.
- **Biodiversitet:** Byområdernes biotoper for flora og fauna skal være tilstrækkelige for at sikre udveksling mellem populationerne. Det kræver, at biotoperne er indbyrdes forbundne også med de eksisterende naturområder, og har en form, størrelse og type, der fremmer artsmangfoldighed.
- **Mobilitet:** Det prioriteres at lokalisere tætte boligområder med nærhed til kollektiv trafik for at fremme bæredygtig mobilitet. Stisystemer for cyklister og gående forbinder de nye byområder med den eksisterende by og hastigheden på veje skal begrænses. Klargøring til ladeinfrastruktur forbereder de nye byområder til elektrificeringen af privatbilismen.
- **Energi:** Nye byområder forsynes som udgangspunkt med fjernvarme og der opsættes LED udebelysning med mulighed for lysdæmpning. Ultra-lavtemperaturfjernvarme afprøves i udvalgte nye byområder.
- **Ressourceanvendelse:** Materialeforbruget til etablering nye byområder og til områdefornyelse begrænses, og genanvendte, langtidsholdbare og certificerede materialer prioriteres. Bortgravet jord prioriteres anvendt i nærområdet. Dette princip skal justeres til et håndterbart niveau. Der skal tages stilling til, om Albertslund vil være på forkant med den nu frivillige bæredygtighedsklasse eller afvente at bæredygtighedsklassen bliver obligatorisk, hvilket forventes at ske allerede i 2023.
- **Lokal deleøkonomi:** Det prioriteres at anlægge fælles faciliteter, der minimerer det private forbrug. F.eks. fælles vaske- og tørrerum, fælles parkering med ladestander til elbiler, fælles værksteder, faciliteter til direkte genbrug mellem beboerne og skure til havemaskiner. Fælles arealer til fødevaredyrkning og fritid prioriteres. Dette princip skal justeres til et håndterbart niveau.

Klimaplanens bidrag til FNs verdensmål

Klimaplanen understøtter en række udvalgte verdensmål.

Klimaplanens fokus

Klimaplanens fokus er at fremme et klimaneutralt og –tilpasset samfund. Da verdensmålene er gensidigt forbundne og indbyrdes afhængige, bidrager vi samtidig til en række andre verdensmål.

Vi arbejder for et klimatilpasset samfund baseret på vedvarende energi og cirkulær økonomi

Klimaplanens fundament

Bæredygtig udvikling skal ifølge FN understøttes af demokrati og samarbejde for at skabe holdbare resultater. Derfor er verdensmål 11, 16 og 17 fundament for klimainsatsen i Albertslund– ligesom de danner fundament for hele byens udvikling.

Demokrati og samarbejde er fundamentet for et bæredygtigt samfund

Klimaplanens merværdi

Især tre merværdier prioriteres i klimaplanen. Sådan understøtter klimainsatsen en bæredygtig udvikling både miljømæssigt, socialt og økonomisk.

Mere natur og øget biodiversitet

Innovation, arbejdspladser og robust samfundsøkonomi

Sundhed og trivsel

Aktuelle data for Albertslunds klimapåvirkning

Indsættes her når klar

Scenarier for reduktion af Albertslunds klimapåvirkning

Indsættes her når klar og kobles til indsatser

Klimaplanens hovedmålsætninger

	2020-2025	2025-2035	2035-2050
Klimatilpasning og natur	I 2020 er det planlagt, hvordan Albertslund kan sikres til en 15-års hændelse, altså skybrud af et omfang, der statistisk forekommer hvert 15. år. Der er udarbejdet en skybrudsplan for Albertslund.	I 2035 er målet at have etableret skybrudsprojekter, der afværger de for perioden aktuelle oversvømmelsesproblemer. I 2030 er 20 % af de nuværende græsdekkede arealer i kommunens parker og grønne rum, der ikke aktivt bruges til sport omlagt til arealer, der understøtter biodiversitet og klimatilpasning. Det svarer til ca. 3 ha/år.	I 2050 er Albertslund fuldt skybrudssikret. I 2045 har vegetationen ændret sig markant til mere lysåbne områder og der findes flere nye arter i kommunens naturområder og enkelte, gamle arter, der før har levet i kommunen, er vendt tilbage.
Mobilitet	I 2025 er udledningen af drivhusgasser fra al transport indenfor kommunegrænsen reduceret med 10% og med 15% reduktion fra lokal transport (uden motorveje) ift. 2015.	I 2035 er andelen af bilture reduceret til 20% og andelen af cykel-, bus- og gangture er øget til 80% af de samlede ture i Albertslund. Til sammenligning udgjorde bilture i 2018 32% og cykel- og gangture 67% af lokale ture i Albertslund, der har udgangspunkt og mål indenfor kommunegrænsen.	I 2050 er transportsektoren i Albertslund klimaneutral.
Genanvendelse og ressourcer	I 2025 er mængden af genanvendeligt affald i kommunens restaffald reduceret med 50 % set i forhold til 2020.	I 2035 er mængden af genanvendeligt affald i kommunens restaffald reduceret med 50 % i forhold til 2025.	I 2045 opfylder Albertslund Kommune de kriterier, der skal til for at blive defineret som en affaldsfri kommune og al affaldsindsamling og håndtering i og fra Albertslund klimaneutralt.
Energi	I 2025 er udledningen af drivhusgasser fra elforbruget reduceret med 88% ift. 2015. I 2025 er fjernvarmen CO ₂ neutral i overensstemmelse med VEKS mål.	I 2030 er elforsyningen klimaneutral i overensstemmelse med nationale fremskrivninger. Albertslund indfører lavtemperaturfjernvarme i 2026. I 2030 er al udebelysning i Albertslund udskiftet til LED. De boligområder i Albertslund, der i dag opvarmes med fossile brændsler vil være omlagt til enten fjernvarme eller lokal energiproduktion.	
Kommunale ejendomme	I 2025 er udledning af drivhusgasser fra de kommunale bygninger reduceret med 91% ift. 2015. 15% reduktion i elforbruget og 15% reduktion i varmeforbruget bidrager til målsætningen, resten tilskrives nationale omlægnings til vedvarende energi.	I 2035 er al belysning i de kommunale ejendomme udskiftet til LED. Hele bygningsmassen vil være optimeret med fokus på tekniske installationer. Ca. 75% af den kommunale bygningsmasse vil være energirenoveret og dens energiforbrug vil spille sammen med produktionen i energisystemet.	
Kommunale indkøb	I 2025 er 65% af vores indkøb miljømærkede	I 2035 er 100% af vores indkøb miljømærkede (varegrupper det er muligt at	

Klimaplanens rækkevidde

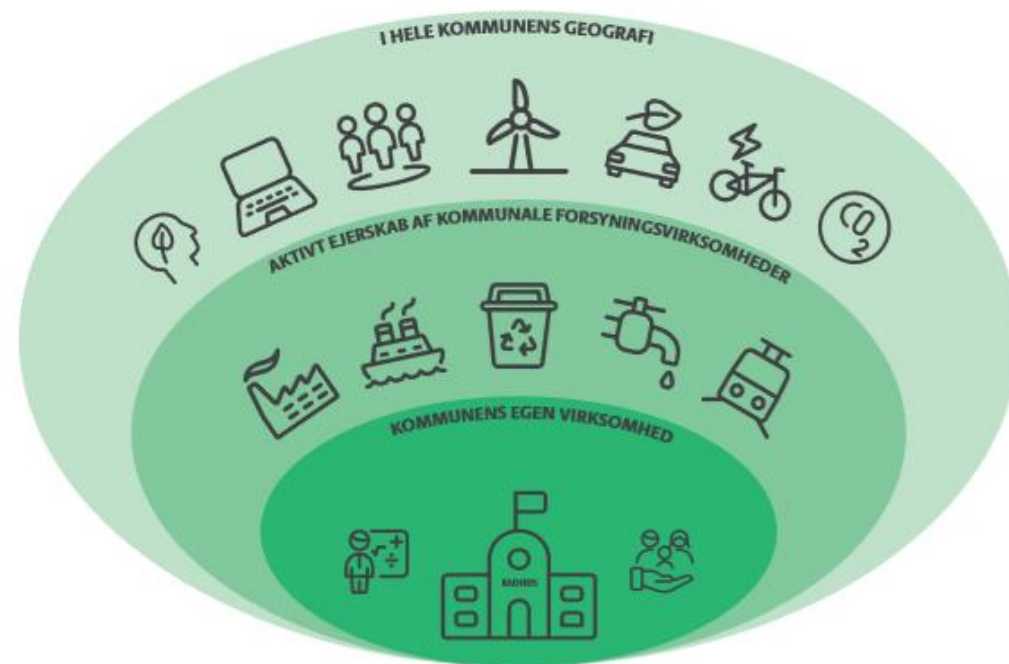
Klimaplanen har et tredelt fokus:

Kommunens egen virksomhed: Her har vi direkte indflydelse på energiforbrug i kommunale ejendomme, maskinpark og indkøb. Området fylder kun en mindre del af den samlede klimapåvirkning i Albertslund, men har en vigtig signalværdi, idet vi påvirker borgerne gennem vores valg og sætter nye standarder for bæredygtig renovering, belysning, genanvendelse mv. til inspiration for andre. Det er også på kommunens arealer en stor del af byens afledning af regnvand (klimatilpasning) finder sted.

Kommunen som medejer: Albertslund er medejer af flere energi- og affaldsselskaber, hvor vi kan udøve indflydelse på fremtidens sammensætning af brændsler til el og varme, genanvendelse mv. Derudover deltager vi aktivt i en række partnerskaber og netværk, der skubber på udviklingen af sammenhængende bæredygtig mobilitet, energiforsyning, offentlige indkøb mv. Her har vi den måske største direkte påvirkning på klimaet.

I hele kommunens geografi: Kommunen geografisk omfatter klimapåvirkningen fra alle borgere og virksomheder i kommunen, men også gennemkørende trafik. Her kan vi skabe forandring i kraft af vores myndighedsrolle og ved aktivt samarbejde med foreninger og erhvervsliv. Varmeværket i Albertslund er kommunalt ejet og dermed har vi en væsentlig indflydelse i hele kommunens geografi. Vi har også en vigtig opgave i at fremme bæredygtig mobilitet, forbrug, genanvendelse og lokal klimatilpasning gennem byudviklingen.

Klimaplanen har indsatser rettet mod alle tre niveauer, som adresseres i de kommende afsnit.

Figur fra KLs klimaudspil, skal ændres til egen grafik

Samarbejde om implementering af klimaindsatsen

Klimaindsatsen i de kommunale afdelinger og enheder

Alle afdelinger skal sætte mål og evaluere deres klima- og miljøindsats i de årlige virksomhedsplaner. Det er afdelingsledernes ansvar, at nye strategier og politikker er udformet i overensstemmelse med klimaplanen. Albertslund Kommune har en lang tradition for en systematisk tilgang til klima- og miljøarbejde. Kommunen har siden 2007 været EMAS-miljøcertificeret og det betyder, at alle enheder gør en aktiv indsats for at udleve sin miljøpolitik, overholde sine forpligtende aftaler på miljøområdet og løbende reducere sine negative påvirkninger af klima, natur og miljø under vejledning af kommunens specialister. Med C40 medlemskabet er det oplagt at nytænke det interne klima- og miljøarbejde til de aktuelle rammer. Derfor nedsættes i 2021 en tværfaglig arbejdsgruppe med medlemmer fra flere afdelinger, der får til opgave at følge op på klimaplanens indsatser og inddrage de kommunale enheder i udvalgte indsatser. Dette sker ved at etablere læringsnetværk på tværs af enheder med fokus på relevante indsatser f.eks. lokale trafikpolitikker, affaldssortering og genanvendelse, pædagogiske tiltag mv. Herudover foregår en løbende dialog med enhederne om aktuelle klimaindsatser med fokus på renovering, belysning, transportmidler, indkøb osv. Der findes i dag et netværk af miljørepræsentanter i alle enheder, som fortsat vil være bindeled for udbredelsen af klimaplanens indsatser. De aktuelle klimaindsatser kommunikeres ud til brugerne via fysiske opslag og webside.

Klimaindsatsen i byens rum og boligområder

Klimaindsatser som vedrører specifikke bolig- og erhvervsområder, er udviklet i tæt samarbejde med berørte borgere og erhverv. Det gælder f.eks. udskiftning af udebelysning i boligområder, omlægning til lavtemperaturfjernvarme og deraf boligrenovering, opsætning af elladestander mv. På websiden 60grader Albertslund kan borgere løbende følge med hvor tæt deres boligområde er på at være klar til lavtemperaturfjernvarme og hente inspiration til energiforbedringer i boligen. Albertslund Forsyning er opsøgende og yder rådgivning om energiforbedringer til boligforeninger og private. På websiden Belysning i Albertslund kan borgere se, hvor der aktuelt arbejdes med omstillingen til LED i udebelysningen og borgerne har været involveret fra starten ved prøveopstillinger af forskellig LED armatur til udvælgelse og der er udpeget lysambassadører i alle projektets 52 grundejerforeninger. Også i forbindelse med valg af affaldsordninger, har borgerne haft stor medbestemmelse og kunnet vælge mellem seks forskellige ordninger, ligesom der løbende er kommunikation om korrekt affaldssortering. En del kommunikation med borgerne finder sted via det lokale Agenda Center Albertslund, der støttes af kommunen. På samme vis forventes klimaplanens kommende indsatser implementeret i samarbejde med borgerne.

Klimaindsatsen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre kommuner

Albertslund Kommune bruger aktivt sit medejerskab af og indflydelse på energiforsynings- og mobilitetsselskaber (VEKS, Vestforbrænding, Movia) og indkøbsfællesskaber (VIF og POGI) til at påvirke til mere ambitiøse målsætninger for klimaet. Vi er i stadig dialog med nabokommuner om fossilfri kollektiv transport, supercykelstier og genanvendelse, ligesom erfaringerne med at omstille varmforsyningen til lavtemperaturfjernvarme udbredes lokalt, nationalt og internationalt med Albertslund Varmeforsyning som besøgssted. Vi indgår i relevante regionale og nationale netværk for grøn omstilling (eks. DK2020, Energi på Tværs, Hovedstadens VIP projekter m.fl.) hvor vi koordinerer klimaindsatsen for et bedre fælles resultat.

Monitorering af klimaplanens indsatser

Grønt regnskab følger udviklingen i tal

Albertslund Kommune offentliggør hvert år et grønt regnskab, der følger udviklingen i kommunens klimapåvirkning indenfor udvalgte sektorer i klimaplanen. Monitoreringen følger udvalgte indsatser CO₂ kortlægningen finder sted hvert 2. år. Indsatser for klimatilpasning monitoreres årligt.

De indsatser, vi har data til årligt at følge klimapåvirkningen på, er energiforbrug, energiforsyning og mobilitet for kommunen som virksomhed og som geografisk område. Derudover kan opgøres data for affaldsmængden fordelt på fraktioner og genanvendelsesprocent. Indsatsen for klimatilpasning følges som del af kommunens Skybrudsplan. Naturtilstanden i kommunen følger vi via løbende målinger af vandmiljø og biodiversitet. Når vi har valgt at medtage principper for byudvikling og cirkulære indkøb, er det fordi vi ved fra landsdækkende forskning, at områderne har en stor klimapåvirkning og vi har en forventning om på sigt at kunne måle udviklingen.

	Årlig monitorering	CO ₂ kortlægning – hvert andet år
Klimamålsætning	<ul style="list-style-type: none">• Vi skal være en fuldt skybrudssikret kommune i 2050 (webseite oprettes)• Vi skal være en affaldsfri kommune i 2045 (grønt regnskab)• Vi reducerer de kommunale bygningers el- og varmekonsum med 15% i 2025 ift. 2015 (grønt regnskab)• (indsæt målsætning om reduktion af energiforbrug i boliger når data er klar) (grønt regnskab)• I 2025 er energiforbruget i Albertslunds virksomheder reduceret med 20% .• I 2035 er der plantet ½ mio nye træer i Albertslund (grønt regnskab)• I 2030 er 20 % af de nuværende græsdekkede arealer i kommunen, der ikke aktivt bruges til sport, omlagt til arealer, der understøtter biodiversitet (grønt regnskab)• I 2045 findes flere nye arter i kommunens naturområder og enkelte, gamle arter, der før har levet i kommunen, er vendt tilbage (grønt regnskab)• I 2026 er alle boliger klar til lavtemperaturfjernvarme (60grader.albertslund.dk)• I 2030 er al udebelysning i Albertslund udskiftet til LED (belysning.albertslund.dk)	<ul style="list-style-type: none">• Vi skal være en CO₂-neutral kommune som virksomhed i 2030• Vi skal have en CO₂-neutral varmekonsum i 2025• Vi skal have en CO₂-neutral elforsyning i 2030• Vi skal være en CO₂-neutral kommune som geografisk område i 2050
Inkluderet i beregningen	<ul style="list-style-type: none">• Energianvendelsen i kommunale bygninger• Energianvendelsen i boliger• Energianvendelsen i virksomheder• Affaldsmængden fordelt på fraktioner og genanvendelsesprocent.• Biodiversitetstilstanden og landudnyttelse (synkroniseres med udgivelsen af større målinger)	<ul style="list-style-type: none">• CO₂ opgørelser fra energiforbrug og – forsyning for kommunen som virksomhed og kommunen geografisk• CO₂ opgørelser fra transport (gennemkørende og lokalt)• CO₂ opgørelser fra affald i det omfang data er tilgængeligt

Evaluering af klimaplanens indsatser

3-årige handleplaner tilpasser indsatsen til de aktuelle rammevilkår

Hvert tredje år justeres den kortsigtede klimahandleplan, der udover nye indsatser også gør status over kommunens klimapåvirkning med udgangspunkt i det grønne regnskab og evaluerer de igangsatte indsatser. Klimahandleplanen inkluderet i denne klimaplan gør status for 2017-2019 og indsatser for 2020-2022, som en opfølgning på Klimastrategi 2025. I 2025 tages der stilling til om intervallet for de kortsigtede klimahandleplaner er hensigtsmæssigt. Revideringerne giver mulighed for at tilrette klimaplanen til de aktuelle politiske rammevilkår og justere indsatserne, så de fører til de langsigtede mål om klimaneutralitet og klimatilpasning. Indsatser for klimatilpasning vil ligeledes blive evalueret hvert tredje år ved en gennemgang af Skybrudsplanen, hvor de årlige monitoreringer og ændringer i rammevilkår kan give anledning til justeringer. Evalueringerne offentliggøres sammen med de tilpassede planer.

Klimatilpasning og Natur

- på vej mod en robust og biodivers kommunune

Som resten af verden vil Albertslund Kommune opleve mere og kraftigere regn, end vi hidtil har gjort. Der kan også komme perioder med tørke og hedebølger, som igen kan udvikle varmeøer i det urbane miljø. Stigende grundvandsstand bliver også en faktor, vi skal have med i overvejelserne, når vi planlægger håndtering af regnvand eller udvikler nye områder af byen.

I Albertslund er det ikke muligt at aflede størstedelen af skybrudsvandet til å eller hav, og vandet må derfor håndteres lokalt i grønne områder. Dermed bliver klimatilpasning en oplagt mulighed for at styrke naturen i Albertslund.

Albertslund er relativt tæt bebygget. Men vi kan understøtte en robust og sammenhængende natur, som kan tilpasse sig klimaforandringerne, optage mere vand, overleve tørkeperioder og samtidig optage drivhusgasser.

Naturen i Albertslund skal også understøtte biodiversitet og rekreative formål. Klimatilpasning og naturpleje skal skabe de bedste muligheder for et rigt plante- og dyreliv, og styrke borgernes naturoplevelse.

Planer og strategier

- Naturplan (undervejs)
- Skybrudsplan (undervejs)
- Arkitekturpolitik; blå og grønne byrum (undervejs)

Samarbejdspartnere

- HOFOR
- Naturstyrelsen
- Albertslunds Naturgruppe
- Developere på byudviklingsgrundene
- Agendacenter Albertslund

Indsatserne gennemføres desuden i samarbejde med nabokommuner og borgere, boligforeninger og virksomheder i Albertslund. Samarbejdets karakter er uddybet i det følgende.

Skybrudsplanlægning

Albertslund Kommune udarbejder i løbet af 2020 en skybrudsplan. Planen opstiller de overordnede rammer for, hvordan skybrudsvandet skal håndteres i kommunen, hvilke typer af løsninger, der kan anvendes til at håndtere skybrudsvandet i forskellige områder af kommunen, samt hvilket serviceniveau byen skybrudssikres til.

Målsætning 2020: At planlægge hvordan Albertslund kan sikres til en 15-års hændelse, altså skybrud af et omfang, der statistisk forekommer hvert 15. år.

Status: Skybrudsplanen er baseret på en kortlægning fra 2019 af forventede oversvømmelser og deres udbredelse samt forventede skader. Kortlægningen viste bl.a., at det ikke er muligt at transportere skybrudsvandet på terræn til hav eller lignende i størstedelen af kommunen. Kun i den vestlige del af kommunen ud mod Store Vejleå-dalen er det muligt at aflede vandet direkte. Samfundsøkonomisk vurderes det ikke rentabelt at etablere et underjordisk system til håndtering af skybrudsvandet med den aktuelle oversvømmelsesrisiko, der er i kommunen. Skybrudsvandet skal derfor hovedsageligt afledes til opmagasinering i grønne områder, indtil der igen er plads i regnvandssystemet. Analyser har vist, at oversvømmelsesrisikoen vil reduceres med 80 %, hvis byen sikres til en 15-års hændelse.

2020-2022 indsats:

- **Overblik over omfang:** Skabe overblik over nødvendigt omfang af klimatilpasning af regnvandssystemet (udbygning af bassiner) og skybrudssikring.
- **Skybrudsplan:** Der udarbejdes en skybrudsplan gældende for hele Albertslund Kommune
- **Masterplan for vandoplande:** Der udarbejdes en masterplan for skybrudssikring af hvert af Albertslunds fem vandoplande med økonomisk overslag.
- **Merværdi indtænkes:** I alle klimatilpasningsprojekter prioriteres det så vidt muligt at øge biodiversiteten, skabe sammenhængende naturområder og øge områdernes rekreative værdi.
- **Tilpasning af kapaciteten i Store Vejle Å:** Kapaciteten i St. Vejle Å tilpasses gennem tværkommunalt samarbejde.
- **Klimasikring ved Harrestrup Mose:** Udarbejdelse af detailplan for det tværkommunale klimasikringsprojekt ved Harrestrup Mose

Gradvis klimatilpasning

Zonekortlægningen af Albertslund har vist, at byen skal skybrudssikres bedre, men også at byens regnvandssystemet generelt er ret robust. Da skybrudssikring kan være kostbar, vil byen blive klimatilpasset i takt med byudviklingen, og i synergi med andre projekter, f.eks. i forbindelse med større renoveringer af offentlige arealer og ved forsynings- og vejarbejde.

Samarbejde om skybrudssikring

Skybrudssikringen kommer til at foregå i samarbejde med HOFOR, borgere, boligselskaber, developere og virksomheder, så bygninger, infrastruktur og øvrige værdier i kommunen bedst og billigst sikres mod skadesvoldende oversvømmelser fra skybrud. Da regnvand ikke kender til kommunegrænser, har Albertslund desuden forpligtende samarbejde med andre kommuner og forsyningselskaber om at klimatilpasse de tre hovedvandløbsoplande til Harrestrup Å, Bækrenden og Store Vejleå.

Stigende grundvandsstand, tørke og varmeøer

Det er ikke kun øgede regnmængder, vi skal håndtere fremover. Stigende grundvandsstand, tørke og varmeøer, er også udfordringer, vi vil møde i fremtiden. Disse problematikker skal imødegås i fremtiden:

Stigende grundvandsstand

Forsyningselskabet HOFOR måler årligt grundvandsstanden. Målingerne har vist, at grundvandsstanden i Albertslund er steget omkring 1 m. over de sidste 10 år. Albertslund er ikke voldsomt udfordret på stigende grundvandsstand på nuværende tidspunkt. Stigende grundvandsstand skal dog alligevel indgå i vores overvejelser, når vi konkretiserer skybrudsprojekter, så der ikke laves løsninger, hvor stigende grundvandsstand efterfølgende vil reducere løsningens afledningskapacitet.

Tørke

Ved længere tørkeperioder kan der opstå udfordringer for den løbende naturpleje. Det er muligt at tappe vand til vanding fra kommunens mange regnvandsbassiner og kanaler, under forudsætning af tilstrækkelig vandstand og at den nødvendige vandføring til åløb opretholdes. Hvis vandstanden i åen falder kan det skade dyr og fauna. Der skal være en vis vandføring Når der plantes nye træer i kommunen, skal det i hvert enkelt projekt overvejes, om der skal laves en opbygning omkring træerne, som kan opsamle regnvand, der efterfølgende kan bruges i en tørkeperiode.

Varmeøer

Høje temperaturer i længere perioder/hedeølger, kan betyde at der udvikles varmeøer i det urbane miljø. Albertslund Kommune er kendetegnet ved at ca. 60 % af kommunen er dækket af grønne og blå områder. Vi har skov og parker, søer, åer og kanaler, men vigtigst i forhold til at modvirke dannelse af varmeøer, så har Albertslund Kommune mange mindre grønne og blå områder både i midtbyen og i boligområderne, som er med til at sænke temperaturen.

Skovrejsning

Træer og buske binder kulstof i deres ved. Efter blot 20 år kan ny skov på et areal svarende til en fodboldbane effektivt have trukket op til 155 tons drivhusgasser ud af atmosfæren. Træer køler også luften og forebygger lokale varmeøer, der er en del af klimaforandringerne. Dog skal skovrejsning finde sted med fokus på biodiversitet, så antallet af nye træer ikke er det afgørende, men derimod skovområdernes evne til at skabe mangfoldige levesteder og samtidig optage drivhusgasser. Dermed kan klima og biodiversitet gå hånd i hånd.

2025 målsætning: I 2025 er der gennemført skovrejsning svarende til 200.000 nye træer

Status: Da Albertslund blev grundlagt tilbage i 1960'erne, plantede man en omfattende mængde træer. De står i dag som skov i bl.a. Vestskoven, Egelundsparken og Kongsholmparken.

2020-22 handling:

- **Træer på Hyldager Bakker:** Hyldager Bakker opføres som støjvold med træbeplantning.
- **Skovrejsning i Egelundsparken:** Der gennemføres træplantning på græsområder i Egelundsparken. Det undersøges om støjvold og skovrejsning kan kombineres vest for Egelundsparken.
- **Tilplantning af Grønningen:** Græsarealerne på Grønningen tilplantes med buske og træer.
- **Løbende skovrejsning:** Albertslund Kommune samarbejder med Naturstyrelsen og Agendacenter Albertslund om at finde passende områder til yderligere skovrejsning på en måde, der efterligner naturen mest muligt og skaber levesteder for en mangfoldighed af dyr og planter.

Omlægning af græsarealer til eng

Blomsterenge er en vigtig livsnerve for insekter, fugle og flagermus og de kan indeholde mange plantearter. Med forskellige plantearter følger naturligt mange forskellige insektarter. Det giver oplevelsesværdi for borgerne og en mindre klimagevinst ved, at de flerårige planter og organisk materiale, der ikke fjernes, binder kulstof i jorden.

2030 målsætning: 20% af de nuværende græsdækkede arealer i kommunens parker og grønne rum, der ikke aktivt bruges til sport, skal være omlagt til arealer, der understøtter biodiversitet og klimatilpasning. Dette vil svare til ca. 3 ha/år.

Status: Toftegården og Albertslund Kogræsser- og Naturplejeselskab varetager naturpleje i Kongsholmparken og Egelundsparken ved afgræsning af lavereliggende og mere fugtige områder. Der høstes 1-2 gange årligt af de store, åbne græsarealer, og græsset benyttes som foder. Hyldemarken blev i 2019 omlagt til blomstereng med fokus på rekreative formål.

2020-22 handling:

- **Omlægning til eng:** Flere græsarealer omlægges til eng, herunder i Egelundsparken, Roholmsparken, Skallerne, Stadion, Hersted Industripark og Birkelundparken.
- **Naturlig succession i Kongsholmsparken:** I Kongsholmsparken udlægges et område til naturlig succession. Skov, der opstår af sig selv, har ofte en højere biodiversitet end plantede skove.

Sunde skovområder

I en sund skov skal der både være levende og døde træer. Det døde ved giver liv til mange arter og regnorme trækker det organiske materiale ned i jorden, hvor kulstoffet lagres over lang tid.

2025 målsætning: I 2025 er

Status: Skovområderne i Albertslund bærer præg af at være tætbeplantede. Det giver træer med tynde stammer, svage kroner og manglende underskov og dødt ved i skovbunden.

2020-22 handling:

- **Udtynding i Egelundsparken:** Der tyndes ud i beplantningen i Egelundsparken og Lille Egelund for at skabe sundere vækst og mere dødt ved.
- **Udtynding i Kongsholmsparken:** I Kongsholmsparken udtyndes skovområderne for at skabe højere biodiversitet og større tilgængelighed. I begge områder efterlades det udtyndede ved.

Mere sammenhængende natur

Hvis naturen er under pres og opdelt i små klynger, kan hurtige ændringer i vilkårene resultere i ødelæggelse af økosystemer. Sammenhængende natur understøtter en rigere biodiversitet og kan lettere tilpasse sig klimaforandringerne og optage øgede vandmængder.

2025 målsætning: I 2025 er naturtilstanden i Albertslund forbedret med mere sammenhængende natur.

Status: En række lokale foreninger arbejder videre med idéen om, at St. Vejleå kan ledes udenom Tueholmsøen og Vallensbæk Sø og gøre det muligt for blandt andet havørreder at gå op i åen til gydebanksøerne. Den seneste naturovervågning i 2019 af makrofauna og fiskebestande i åen viser, at forholdene i åen er let forbedrede.

2020-22 handling:

- **Samarbejde om mere sammenhængende natur:** Samarbejdet med omkringliggende kommuner udvides, så dyrearter som for eksempel almindeligt firben potentielt kan finde vej til Albertslunds natur. Data fra den løbende overvågning af naturtilstanden i Albertslund benyttes som markør for, hvor der med fordel kan igangsættes lokale projekter for mere sammenhængende natur.

Mose og vandhuller

Lokale vanddepoter kan forsinke regnvandet, så det ikke overbelaster kloaksystemet og giver oversvømmelser. Vandhuller og mose bidrager med optag af regn og udgør desuden hjemsted for forskellige dyre- og plantearter.

2025 målsætning: I 2025 er der gennemført fire indsatser for vandhuller og én indsats for mose, der bidrager til vandopsamling og sunde økosystemer.

Status: Flere moser og vandhuller bidrager i dag til vandopsamling og biodiversitet i Albertslund.

2020-22 indsats:

- **Vandhuller i Vestskoven forbedres:** Kvaliteten af vandhuller i Vestskoven forbedres i samarbejde med Naturstyrelsen for at bidrage til sunde økosystemer.
- **Oversvømmelsesområde ved Harrestrup Mose:** Der etableres et oversvømmelsesområde ved Harrestrup Mose for at sikre kapaciteten i Harrestrup Å.

Våde enge og regnvandsbassiner

Våde engområder kan optage regnvand og skabe forudsætning for, at flere dyre- og plantearter trives. De optager samtidig CO₂, idet organisk materiale lagres i jorden. Derfor foretrækkes afledning af regnvand til vådområder fremfor lokal anvendelse af regnvand i Albertslund.

2025 målsætning: I 2025 er der gennemført tre indsatser for regnvandsbassiner og én indsats for våde enge.

Status: I Albertslund er 23 regnvandsbassiner spredt udover det meste af kommunen, der forsinket regnvand. Bassinerne modtager både vand fra regn, der kommer direkte ned fra himlen, men også fra det regnvand, der lander på nærliggende veje og tage. Der er anlagt våde enge i Kongsholmsparken.

2020-22 indsats:

- **Våde enge i Egelundsparken:** Der anlægges våde biotoper i Egelundsparkens sydlige del til afløsning for regnvandsbassinet syd for Roskildevej.
- **Klimatilpasning på Hyldagergrunden:** Der projekteres en løsning til håndtering af regnvand fra den nye Hyldager-bebyggelse syd for Roskildevej. Våde enge bliver muligvis en del af løsningen.
- **Renovering af bassin i Birkelundsparken:** Regnvandsbassinet Svinepytten i Birkelundsparken renoveres for igen at få vand i bassinet og dermed øge biodiversiteten lokalt. Svinepytten ligger nær Biotopia med demonstrationsprojekter for biodiversitet.

Klimatilpasning og natur i udviklingen af nye byområder

I de kommende år udbygges og renoveres store dele af Albertslund. Bl.a. COOP-grunden, Fængselsgrunden, Hyldagergrunden og Hersted Industripark. I alle byudviklingsprojekterne indtænkes klimatilpasning, muligheden for at etablere blå-grønne strøg og øge biodiversiteten.

2025 målsætning: I 2025 er behovet for klimatilpasning i nye byområder kortlagt og der er igangsat tiltag med fokus på multifunktionel skybrudssikring og planlagt vild natur.

Status: Ved udviklingen af boligområdet Hyldager Bakker anvendes overskudsjord til at skabe terrænforskelle, der foruden at fungere som støjvold, både giver plads til oplevelser, mere forskellig flora og fauna, og jord som optager regnvand. Der udarbejdes i øjeblikket Masterplaner for COOP-grunden, Fængselsgrund, Hyldagergrunden og Hersted Industripark. På Hyldagergrunden samarbejder kommunen med studerende fra Aalborg Universitet om at undersøge og styrke samspillet mellem afdelingerne internt i kommunen i udvikling af et nyt boligområde, så klimatilpasning, naturoplevelser og biodiversitet indtænkes fra starten, når der udvikles et nyt boligområde

2020-22 handling:

- **Overblik over behov:** Skabe overblik over nødvendigt omfang af klimatilpasning af regnvandssystemet (udbygning af bassiner) og skybrudssikringstiltag i nye byområder.
- **Multifunktionel skybrudssikring:** Ved alle nye byudviklingsprojekter indarbejdes multifunktionelle skybrudssikringselementer, der i hverdagsituationer kan fremstå som rekreative grønne eller blå-grønne områder med god biodiversitet, men som i skybrudssituationer kan opmagasinere skybrudsvand, så det ikke afledes ukontrolleret på terræn med skadesvoldende oversvømmelser til følge.
- **Justering af serviceniveauet:** Der planlægges konkrete projekter (herunder bassiner i Roholmparken, COOP-grunden, klimatilpasning af Svinepytten, Vridsløsestræde). Når projekterne modnes, vil det blive vurderet, om det er samfundsøkonomisk rentabelt at justere serviceniveauet for det pågældende projekt i forhold til udgangspunktet om at sikre til en 15-års hændelse.
- **Planlagt vild natur:** I byudviklingsområder indtænkes vilde naturområder fra starten, herunder i Hersted, på Hjørnegrunden og Fængselsgrunden.

Samarbejde om natur og klimasikring i nye byområder

Albertslunds naturgruppe inddrages tidligt i projekterne og kommer med ønsker og ideer til natur og biodiversitet. Derudover har vi meget tæt samarbejde med developere på byudviklingsgrundene om vandhåndtering. Kommunens Brugergruppe, og Naturgruppe, hvor diverse planer fremlægges og hvor borgerne inddrages i til dialog. Boligforeninger og private boligejere vil også blive inddraget, ligesom boligforeningerne inddrager kommunen og HOFOR, hvis de selv ønsker at klimasikre deres område.

Principper for klimatilpasning og natur i byudviklingen

I udviklingen af nye byområder og ved større omdannelser, vil vi have fokus på at:

- sikre sammenhængende natur
- genanvende jord lokalt
- udnytte eksisterende naturkvalitet på stedet
- etablere plantetyper der understøtter biodiversitet, vand- og CO₂ optag
- begrænse det befæstede areal
- integrere planter i bebyggelsen
- aflede vand til de våde engområder

Hersted Industripark

I den nuværende industripark omdannes belagte arealer til grønne overflader hvor det er muligt, så overfladevand og biodiversitet giver rekreative kvaliteter. I områder med lav bebyggelsesprocent trækkes Vestskoven ind i boligområderne. I områder med mere bebyggelse etableres grønne gårdum, fælles taghaver og grønne facader.

Klimamålsætninger

2025

- I 2020 er der udarbejdet en skybrudsplan for Albertslund Kommune, der viser, hvordan Albertslund kan sikres til en 15-års hændelse.
- I 2025 er der plantet 160.000 nye træer i Albertslund
- I 2025 er de første skybrudsprojekter etableret.
- I 2025 er regnvandssystemets kapacitet udvidet med bassiner og bassinernes volumen er øget iht. den forventede udvikling i klimaet.
- I 2025 er behovet for klimatilpasning i nye byområder kortlagt og der er igangsat tiltag med fokus på multifunktionel skybrudssikring og planlagt vild natur.

2035

- I 2030 er 20 % af de nuværende græsdedkede arealer i kommunen, der ikke aktivt bruges til sport, omlagt til arealer, der understøtter biodiversitet.
- I 2035 er der være etableret skybrudsprojekter, der afværger de for perioden aktuelle oversvømmelsesproblemer, bl.a. i Bækrendens opland. Det tværkommunale klimatilpasningsprojekt ved Harrestrup Mose vil være etableret.
- I 2035 er der plantet 500.000 nye træer i Albertslund.
- I 2035 har flere sjældne arter etableret sig i Albertslund Kommune og insektbestanden har stabiliseret sig.

2045

- I 2040 er Albertslund Kommune fuldt skybrudssikret.
- I 2045 findes flere nye arter i kommunens naturområder og enkelte, gamle arter, der før har levet i kommunen, er vendt tilbage.
- I 2045 har vegetationen i Albertslund ændret sig markant til det mere lysåbne med flere insektvenlige blomster efter dyrenes græsning gennem årene.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger yderligere?

Løbende klimatilpasning

Skybrudssikring er ikke en engangsinvestering, men en løbende tilpasning af regnvandssystemet i takt med aktuelle infrastrukturprojekter. Det samme gælder kapaciteten i å-løbene, der tilpasses i et tværkommunalt samarbejde.

Naturpleje i 2035-perspektiv

Albertslund Kommune samarbejder med Naturstyrelsen og Agendacenter Albertslund om at finde passende områder til yderligere skovrejsning på en måde, der efterligner naturen mest muligt og skaber levesteder for en mangfoldighed af dyr og planter.

Med den rigtige naturpleje skabes fundamentet for, at sjældne arter kan blive mere almindelige, at arter ikke uddør og at arter udbredes. Det er bl.a. målsætningen, at Alm. firben er genindvandret fra Ballerup og har en mindre stabil population i Vestskoven. Insektbestande forventes at være stabiliseret og en håndfuld arter er vendt tilbage. St. Vejle Å lægges udenom Tueholm- og Vallensbæk Sø for at hjælpe ørreder med at vandre op gennem åsystemet, når de skal gyde.

Der sættes fokus på *rewilding*, hvor store arter af pattedyr - for eksempel Exmoor-ponyer, Przewalski-hest, Heck-kvæg, europæisk bison og elg – udsættes i naturområder for at genoprette et naturligt græsningstryk og dermed øge biodiversiteten.

Naturpleje i 2045-perspektiv

Flere, nye arter findes i 2045 i kommunens naturområder og enkelte, gamle arter, der før har levet i kommunen, er vendt tilbage, for eksempel mark- og engperlemorsommerfugl, der stadigvæk findes flere steder på Sjælland. Havørredens betingelser er blevet væsentligt forbedret og åsystemet er tæt på at opfylde Vandområdeplanernes krav om god, økologisk tilstand. Fiskenes vandring og gydning op gennem St. Vejle Å kan nu opleves hvert år

Mobilitet

- på vej mod fossilfri og aktiv transport

I Hovedstadsregionen er der generelt korte afstande og let adgang til kollektiv transport, cykel og gang. Alligevel ser vi en stigning i privatbilisme, der stadig primært drives af fossile brændsler.

Transportsektoren er den største kilde til CO₂-udledning i Albertslund. Det skyldes især den gennemgående trafik i kommunen, som stiger hvert år. Men også lokalt i Albertslund kommer der flere biler. De seneste 10 år er antallet af familier i Albertslund med bil steget med 11%.

Gang og cykel er dog fortsat de foretrukne transportmidler på de korte ture i Albertslund med 67% af alle ture. Der er dog sket et fald i denne andel over de sidste år, ligesom antallet af bilture er øget. Der bliver altså foretaget flere korte ture i bil - ture som potentielt kunne have været cykelture.

Mobilitetsadfærd er svær at påvirke, men hvis vi vil opretholde Albertslund som cykelkommune, må vi arbejde aktivt med bæredygtig mobilitet og sundhed.

Som kommune kan vi gøre en forskel ved at understøtte aktiv mobilitet i byudviklingen og præge børn og unge via de kommunale institutioner. Vi går forrest ved at finde løsninger til ladeinfrastruktur for elbiler på fælles parkeringspladser og ved at afprøve fremtidens transportløsninger i byen.

Vi har fokus på at omstille den kommunale flåde, varetransport og transportydelser. Og endelig samarbejder vi i Hovedstadsregionen om strategisk trafikplanlægning i form af trafikknudepunkter, ladeinfrastruktur, cykelinfrastruktur og kollektiv transport.

Planer og strategier

- Trafik- og mobilitetsstrategi (foreslået)
- Cykelstrategi 2016-2020

Samarbejdspartnere

- MOVIA
- DSB
- Region Hovedstaden
- Albertslund Delebiler

Indsatserne gennemføres desuden i samarbejde med nabokommuner og borgere, boligforeninger og virksomheder i Albertslund. Samarbejdets karakter er uddybet i det følgende.

Trafik- og mobilitetsstrategi

En ny trafik- og mobilitetsstrategi skal sætte rammen for effektiv og bæredygtig mobilitet i Albertslund og understøtte en integreret trafikplanlægning, der tager hensyn til:

- Trafiksikkerhed og tryghed
- Miljø- og klimapåvirkning
- Kollektiv trafik
- Fremkommelighed
- Støj
- Byrumskvaliteter

2020-2022 indsats:

- **Udvikling af trafik- og mobilitetsstrategi:** Der udarbejdes og offentliggøres en strategi for trafik og mobilitet i Albertslund, hvor klima og miljø indgår som væsentligt fokusområde.

Cykelårshjul

Albertslund Kommune udgiver et cykelårshjul med fokus på gode cykelvaner året rundt hos alle borgere i Albertslund. Cykelårshjulet indeholder en række aktiviteter, der formidles til byens kommunale enheder og foreninger.

Mobilitet hos børn og unge

Der kommer flere og flere biler på de danske veje og det kan også mærkes i Albertslund. Fremtidens transportvaner starter hos børn og unge.

Målsætning 2025: I 2025 går eller cykler minimum 90% af alle børn i Albertslund til skole. Minimum 60% af alle børn går eller cykler til daginstitution.

Status: I 2015 cyklede eller gik 84% af børnene til skole, men tendensen er for nedadgående. Nye data er under udarbejdelse. Albertslund deltager i kampagnen *Alle børn cykler*, hvor skoleelever fra alle klassetrin i september konkurrerer om at cykle mest muligt i fritiden, *Cyklistprøven* hvor 5.-6. klasser lærer at færdes sikkert i trafikken og Albertslunds eget initiativ *De små Cykler* hvor daginstitutionerne afholder cykelløb.

2020-2022 indsats:

- **Bilfri zone omkring skolerne:** Der indføres bilfri zoner omkring skolerne i morgentimerne. Det giver tryghed til aflevering af børn og motivation til at barnet cykler eller går til skole.
- **Kampagne henvendt til teenagere:** Vi samarbejder med Cyklistforbundet om at få flere teenagere til at cykle.
- **Unge og mobilitet:** Vi har godt fat i de mindre børn og i folkeskoleeleverne, men kan med fordel gøre mere for at påvirke de unges mobilitetsvaner. Ved at samarbejde ungdomsuddannelserne i Albertslund vil vi give unge viden om mobilitet, som kan modvirke eller udskyde deres køb af bil. Det kan f.eks. være ved deltagelse i Movias læringsforløb: "Unge viser vej".
- **Lokal trafikpolitik:** Undersøgelser viser, at skoler med en lokalt forankret trafikpolitik har flere elever, der cykler til skole og flere elever og forældre, der oplever skolevejen som tryk. Der vil fremadrettet være krav om, at alle skoler opretter en trafikpolitik med inddragelse af forældre, medarbejdere og elever. Der ydes vejledning fra kommunens transportplanlægger med udgangspunkt i transportvaneundersøgelser. Hver skole udpeger en færdselskontaktlærer.

Supercykelstier

Supercykelstierne er et sammenhængende net af cykelstier i hovedstadsregionen, hvor cykelforholdene er prioriteret højt for at skabe bedre forhold for cykelpendlere og gøre cyklen til et konkurrencedygtigt transportmiddel til den daglige pendling – også på længere ture.

2025 målsætning: I 2025 er Roskilderuten er indviet og endnu en supercykelsti er påbegyndt anlagt.

Status: Ring 4 ruten blev indviet i 2017 og giver cykelpendlere gode vilkår på tværs af fingerplanen fra Albertslund til Lyngby. Der har været en stigning på 12% i antallet af cyklister siden ruten blev opgraderet til supercykelsti. Albertslundruten, der blev indviet i 2012, forbedres løbende.

2020-22 indsats:

- **Anlægge Roskilderuten:** Albertslund samarbejder med andre kommuner om at udvide netværket af supercykelstier. *Roskilderuten* bliver en 31 km lang rute, der forbinder Roskilde og København via Albertslund. Ruten etableres i 2020 i Albertslund - den samlede rute forventes klar i 2023.
- **Arbejde for rute omkring Glostrup:** Albertslund ønsker at anlægge endnu en supercykelsti langs jernbanen mod København over Glostrup st., hvor der kan opnås forbindelse til tog og letbane.

Byudvikling og mobilitet

Albertslund har gennem mange årtier opbygget et omfattende cykel- og gangstinet, som betyder, at albertslunderne kan bevæge sig på cykel og til fods mellem hjem, arbejde, skole, fritidsaktiviteter og indkøb. Vi skal også i fremtiden sikre, at byen inviterer til bæredygtig mobilitet.

2025 målsætning: I 2025 er hastigheden på større veje i Albertslund nedbragt og tiltag til at styrke aktiv mobilitetsadfærd i nyanlagte boligområder og i nærhed til kollektiv transport er gennemført.

2020-2022 indsats:

- **Nedbringe hastighed på større veje:** Fordelingsveje indsnævres og slynges, så de ikke appellere til høj hastighed. Lavere hastighed betyder mindre støj og udledning af CO₂ og partikler. Samtidigt gør lavere hastighed det endnu mere trygt og attraktivt at cykle.
- **Styrke stiforbindelserne til nye byområder:** I planlægningen af boligbyggeri på tidligere erhvervsområder og fængselsgrunden, prioriteres sikre forbindelser for gående og cyklister til kollektiv transport, offentlige tilbud og butikker.
- **Begrænse privatbilisme:** I udviklingen af nye byområder prioriteres tiltag til at begrænse privatbilisme, f.eks. ved at minimere antallet af private p-pladser i nye byområder, ved at prioritere delebiler eller ved at afgiftsbelægge al offentlig parkering. Ved den nye letbanestation anlægges ingen bilparkering, kun cykelparkering.
- **Forbedre cykelparkering:** Tiltag til at fremme cykelparkering undersøges f.eks. ved sikker stationsnær cykelparkering evt. med mulighed for opladning af elcykler og ved overdækket cykelparkering i boligområder.

Kollektiv trafik

Albertslund kommune arbejder målrettet for at reducere udledningen af CO₂ fra den kollektive trafik. Det skal være nemt og miljøvenligt at benytte kollektiv transport, så den er et reelt, klimavenligt alternativ til bilen.

2025 målsætning: I 2025 er letbanen langs Ring 3 opført og alle udbud om busruter indeholder krav om at være fossil- eller emissionsfri.

Status: Letbanen langs Ring 3 er under opførelse med et stop ved Hersted Industripark, der planlægges udviklet til en ny bydel i Albertslund. Der pågår et samarbejde med Movia i tråd med Movias strategi om fossilfri busdrift i 2030.

2020-22 indsats:

- **Letbanen:** Letbanen forventes taget i drift i år 2025. Frem til da planlægges området omkring stationen, så tilgængelighed til letbanen prioriteres for cyklende, gående og de førerløse busser. Der planlægges ikke bilparkering i forbindelse med stationen.
- **Busdrift:** Det nye udbud for busser med ruter i Albertslund, Glostrup og Vallensbæk i 2021 vil indeholde krav om fossilfri busdrift. Det er ambitionen, at enkelte af ruterne også vil blive emissionsfri fra 2021. Desuden omlægges busruter løbende for at forbedre tilgængeligheden og vi har fokus på gode faciliteter ved venteplasserne.

Fremtidens emissionsfri bus og tog: Movia og DSB har mål om at være hhv. fossilfri og CO₂-neutrale i 2030. Albertslund samarbejder med Movia om at nå målet før tid ved at indsætte elbusser eller brintbusser. De emissionsfri busser giver udover klimagevinsten den merværdi, at de støjer markant mindre og ikke udleder partikler i lokalmiljøet.

Letbanens potentialer
Letbanen vil udgøre et klimavenligt alternativ til bilen, særligt for ansatte og kommende borgere i Hersted Industripark, men også for borgere i det øvrige Albertslund, som kan opnå adgang til letbanen fra f.eks. Glostrup station, hvor Albertslund sammen med flere andre kommuner arbejder for et regionaltoogsstop.

Ny teknologi og smart city løsninger

Smart teknologi skal gøre det lettere at være grøn mobilist og Albertslund understøtter aktivt denne udvikling ved at afprøve ny teknologi i byrummet. Generelt koordineres byudviklingen med DOLL for at nyeste relevante teknologiske løsninger indtænkes.

2025 målsætning: I 2025 har test og demonstrationsprojekter vist deres værdi ved at forbedre forholdene for bløde trafikanter og reducere klimapåvirkningen fra kollektiv transport og privatbilisme.

Status: Udviklingen af letbanen er omdrejningspunkt for et projekt, der tester førerløse busser, som forbinder letbanestationen med arbejdspladser og boliger. Projektet er blevet forsinket på grund af manglende tilladelse til test.

2020-2022 indsats:

- **Førerløse busser:** De førerløse busser forventes demonstreret i Albertslund i sommeren 2020.
- **Signalanlægs-lab:** Albertslund tester mere sammenhængende signalanlæg, hvor biler holder kortest mulig tid med motoren tændt ved lyskryds, hastigheden nedsættes og cyklister prioriteres. Dette sker i samarbejde med Vallensbæk og Region Hovedstaden.
- **Kortlægning af cykelmønstre:** I DOLL afprøves en anonymiseret kameraovervågning, der kan genkende ansigter og følge cyklisters færden, så data indsamles. Hvis forsøget viser gode resultater, kan det anvendes til at forbedre cykelfremkommeligheden i Albertslund.

Delebiler og samkørsel

Undersøgelser viser, at én delebil kan erstatte mellem 5 og 10 privatejede biler. Det skyldes, at delebilister typisk kører mindre i bil. Udover en klimagevinst betyder det også, at mindre areal behøves anvendt til parkering. Samkørsel understøtter denne udvikling.

2025 målsætning: I 2025 er 15% af bilejerne i Albertslund tilmeldt en samkørsels ordning. I 2025 er alle grundejere i Albertslund opmærksomme på muligheden for at dispensere fra parkeringsnormen, hvis der anlægges delebilspladser.

Status: Albertslund kommune samarbejder med det private initiativ Albertslund Delebiler, der har god tilslutning blandt borgerne. Reserverede delebilspladser og formel samkørsel er ikke udbredt i Albertslund.

2020-2022 indsats:

- **Udbrede debiler i boligområder:** Ved lokalplanlægning og i byggesagsbehandlingen vil grundejer blive gjort opmærksom på muligheden for at dispensere fra parkeringsnormen, hvis der anlægges delebilspladser. Dispensationen gives af Kommunalbestyrelsen.
- **Understøtte eldrevne debiler:** Albertslund Delebiler er en privatdrevet non-profit forening, der udlejer debiler. Debilene holder i dag primært i boligområderne. Vi understøtter Albertslund Debilers ønske om flere elbiler i flåden ved at opsætte ved stationen og understøtte opsætningen af ladeinfrastruktur i boligområder.
- **Udbrede samkørsel:** Vi samarbejder med FDM om at formidle samkørselsordningen *Ta' Med*.

Ladeinfrastruktur til elbiler

I dag vælger kun fire ud af hundrede danskere en elbil. I 2030 er det slut med salg af benzin- og dieslbiler og persontransporten forventes primært at blive elreven. Det understøtter et mere elbåret energisystem, samtidig med at det udleder mindre CO₂, færre partikler og støjer mindre. Som kommune kan vi understøtte udviklingen af tilgængelig ladeinfrastruktur. Nye EU krav betyder, at kravet til ladeinfrastruktur styrkes både for beboelse, kommunale arbejdspladser og erhverv.

Undersøgelser viser, at elbilsejere hyppigst lader hjemme eller ved deres arbejdsplads. I Albertslund vurderes behovet for offentligt tilgængelig ladestander ikke at være så højt nuværende tidspunkt, hvorfor vi fokuserer på opsætning af ladestander i boligområder og på arbejdspladser.

2025 målsætning: Der er opsat offentligt tilgængelige ladestander, som dækker behovet for ladning ved offentlige trafikknudepunkter og kommunale arbejdspladser. Der er udarbejdet og afprøvet en model for opsætning af ladestander ved fælles parkering i boligområder og alle boligområder med fælles parkering har etableret ladestander.

Status: Parcelhusejere kan sætte en ladestander op i indkørslen, mens det er anderledes med Albertslunds mange boliger med fælles parkering. Vi samarbejder med Region Hovedstaden om at afprøve ladestanderløsninger på fælles parkering i boligområder. Der er i dag fem offentligt tilgængelige ladestander med ti ladeudtag i Albertslund og der er afsat midler til opsætning af flere.

2020-2022 indsats:

- **Udvikling af ladestanderstrategi:** Der udarbejdes en strategi for opsætning af ladeinfrastruktur i hele Albertslund.
- **Målsætning og simpel procedure for ansøgning om opsætning af ladestander:** Der udarbejdes en oversigt over antallet af ønskede ladestander i forskellige områder af kommunen, og en strategi for at opfylde denne. Ansøgninger om opsætning af ladestander indenfor denne ramme behandles efter en simpel procedure med fokus på at give ansøger hurtigt svar.
- **Offentligt tilgængelige ladestander:** Der opsættes én ladestander med to udtag ved Albertsvænge (stationsnær) og forberedes til en ekstra ladestander. Der udskiftes to ladestander ved Kvickly. For begge lokationer prioriteres betalingsløsninger uden abonnement, så ladning er tilgængelig for alle.
- **Ladestander på fælles parkering ved boliger:** Boligforeningerne støttes i at vælge de rigtige løsninger for netop deres område. Gravearbejdet koordineres så vidt muligt med andet gravearbejde eller reduceres med strategisk placering af ladestander. Løsningerne udbredes til andre boligområder med fælles parkering i Albertslund. Opladning til delebilsløsninger indtænkes for at minimere behovet for bilejerskab og parkering.
- **Ladeinfrastruktur i boligområder ved renovering og nybyggeri:** I overensstemmelse med EU's bygningsdirektiv sikrer vi, at boligejer forbereder til ladeinfrastruktur ved nye og renoverede beboelsesejendomme med mindst 10 parkeringspladser. I Albertslund tilskynder vi desuden til, at infrastrukturen dimensioneres til et stort antal ladestander og at der også etableres ladestander ved renovering og nybyggeri.
- **Understøtte ladestander ved virksomheder:** Vi understøtter virksomheder i at leve op til EU's bygningsdirektiv om etablering af ladestander og ladeinfrastruktur.

Tværgående elbilstrategi

Albertslund Kommune samarbejder med 14 andre kommuner i Hovedstadsområdet om at udvikle en kommunal elbilstrategi, der viser hvordan vi som kommuner bedst understøtter borgernes og det lokale erhvervslivs muligheder for at lade det voksende antal elbiler.

Klimamålsætninger

2025

- I 2025 er CO₂-udledningen fra al transport indenfor kommunegrænsen reduceret med 10% i 2025 ift. 2015. For lokaltransport er målet 15% reduktion af CO₂ udledningen i 2025 ift. 2015.
- I 2025 går eller cykler minimum 90% af alle børn i Albertslund til skole. Minimum 60% af alle børn går eller cykler til daginstitution.
- I 2025 er letbanen langs Ring 3 opført og alle udbud om busruter indeholder krav om at være fossil- eller emissionsfri.
- I 2025 er der opsat ladestandere, som dækker behovet for ladning ved offentlige trafikknudepunkter og kommunale arbejdspladser. Alle boligområder med fælles parkering har etableret ladestandere.
- I 2025 er 15% af bilejerne i Albertslund tilmeldt en samkørsels ordning og alle grundejere i Albertslund er gjort opmærksomme på muligheden for at dispensere fra parkeringsnormen, hvis der anlægges delebilspladser.

2035

- I 2035 er andelen af lokale bilture reduceret med 12% ift. 2018 og udgør 20% af de samlede lokale ture i Albertslund, motorvej undtaget.
- I 2035 er andelen af lokale cykel-, bus- og gangture øget med 13% ift. 2018 og udgør 80% af de samlede ture i Albertslund, motorvej undtaget.
- I 2035 er billejerskabet faldet med 2% i Albertslund Kommune.

2050

- I 2050 er transportsektoren klimaneutral i Albertslund.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger yderligere?

Fælles om at nedbringe gennemkørende trafik

Ved at samarbejde i Hovedstadsregionen om strategisk trafikplanlægning, håber vi at kunne påvirke den gennemkørende biltrafik i Albertslund, som fylder meget i vores klimaregnskab. Vi vil presse på for, at Hovedstadsregionens relevante aktører styrker fossilfri kollektive transport med flere passagerer f.eks. ved at omlægge drivmiddel til tog og busser og ved at etablere park-and-ride parkering ved udvalgte togstationer i regionen. Vi koordinerer udbredelsen af ladeinfrastruktur og supercykelstier med andre offentlige aktører, og vi gennemfører pilotprojekter med fokus på fremtidens bæredygtige mobilitet til inspiration for andre.

Ændre transportmønstre hos virksomheder: I de kommende år planlægges byudviklingen af Albertslund. Det betyder færre større virksomheder med tunge køretøjer særligt i Hersted Industripark, hvor erhvervsområder bliver erstattet af boligområder eller omlægges til let erhverv. Den nye letbanestation i Hersted forventes at få betydning for de lokale virksomheders transportmønstre. Desuden udvikler vi cykelstinet og understøtter ladeinfrastruktur i erhvervsområder. Bløde trafikanter prioriteres med indsnævrede og slyngede vejforløb særligt på de større veje. Vi formidler løbende relevante mobilitetsiltag til lokale virksomheder f.eks. med fokus på udlån af elcykler, samkørsel og sunde mobilitetsvaner.

Flere borgere men færre biler

I dag ejer lidt over halvdelen af husstandene i Albertslund bil. Antallet af borgere i Albertslund forventes at stige med 10.000 nye borgere svarende til en stigning på 30% over de næste 10 år. De byområder der udvikles inden 2035, har fokus på ældreboliger og blandede boliger med fælles parkering. Med fokus på at koble de nye boligområder op på det eksisterende cykelstisystem kan antallet af familier, der ejer bil, forventes at falde

Tværgående tema: Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi handler om at forvalte jordens ressourcer bedre ved at holde dem længst muligt i anvendelse. Ved at begrænse anvendelsen af nye råvarer og energiforbrug ved produktion og affaldshåndtering rummer cirkulær økonomi værdier om en høj velfærd, hvor kloden kan følge med.

Cirkulær økonomi er en indsats, der går på tværs af alle sektorer, da det både handler om at forbruge mindre, forlænge produkternes levetid og genanvende mest muligt. Ultimativt har vi som mål at Albertslund skal være en affaldsfri kommune.

Vi vil arbejde systematisk med at blive en cirkulære kommune, hvor genbrug, genanvendelse og deleøkonomi indtænkes i alle dele af vores virksomhed. For cirkulær økonomi handler ikke kun om affald, men i lige så høj grad om at gentænke den måde vi forbruger på, når vi bygger, renoverer, indkøber fødevarer, legetøj, kontorartikler, biler osv.

Klimaplanen opstiller principper for Albertslund som cirkulær kommune. Principperne uddybes med konkrete indsatser indenfor hver sektor.

Principper for cirkulær økonomi i Albertslund kommune:

Indkøb som driver for cirkulær produktudvikling: Sammen med andre offentlige aktører har vi som kommune en stor påvirkning via vores indkøb. Vi står sammen med andre kommuner og regioner om at sætte fælles mål for indkøb, der påvirker udbydere og fremmer en cirkulær økonomi. Vi udvikler cirkulære strategier for indkøb og anvendelse af sekundære materialer.

Samarbejde om løsninger og skalering: Reelle forandringer i vores produktions- og forbrugsmønstre kræver samarbejde med erhvervslivet, affaldsselskaber og andre offentlige aktører. Albertslund deltager i relevante tværgående projekter og netværk om at udvikle og skalere løsninger til mere cirkulær økonomi. Vi lægger byrum til at afprøve nye ordninger, der kan fremme cirkulær økonomi.

Cirkulært byggeri og renovering: Produktionen af byggemateriale er meget klimabelastende, og derfor er der et stort potentiale i minimering af byggeri og genanvendelse eller direkte genbrug af materialerne. Vi optimerer anvendelsen af de kommunale bygninger og bygger fleksibelt for at undgå nybyggeri, og vi stiller krav om bæredygtige materialer og genanvendelse. Vi går i dialog med erhvervsliv og entreprenører om cirkulære løsninger i byudviklingen.

Genbrugsstationen som omdrejningspunkt for genbrug og genanvendelse: Genbrugsstationen skal i endnu højere grad end i dag skabe rammerne for borgeres og erhvervslivets direkte genbrug af effekter og for genanvendelse af materialer. Flere typer effekter og materialer skal kunne skifte hænder eller blive repareret på genbrugsstationen.

Sociale indsatser prioriteres: Vi prioriterer fællesskabsorienterede cirkulære indsatser som reparationsværksteder, der inddrager jobsøgende og unge uden uddannelse, og aktiviteter med genanvendelse og genbrug målrettet børn og unge i Albertslund.

Genanvendelse og ressourcer - på vej mod en affaldsfri kommune

Planer og strategier

- Albertslund affaldsplan 2020-2024

Næsten halvdelen af den globale klimabelastning stammer fra fremstilling af materialer og Danmark er det land i EU, der producerer mest affald per indbygger. I Albertslund..(følger med dataopgørelse)

Vi tager udgangspunkt i affaldshierakiet, når vi fastlægger målsætninger og indsatser for genanvendelse og ressourcer. Fokus på cirkulær økonomi i Albertslund Kommune betyder, at vi har mindre nyindkøb øverst i hierakiet. Når vi køber mindre, producerer vi også mindre affald.

Det er en udvikling vi understøtter i de kommunale indkøb og gennem de førnævnte principper for cirkulær økonomi. Genbrug og genanvendelse er begge metoder til at understøtte mindre nyindkøb og undgå de klima- og miljøpåvirkninger, der følger af forbrænding og deponi.

Restaffald fra husholdninger og erhverv rummer stadig store potentialer for genbrug og genanvendelse. Vi skal gentænke ordninger, hvor affaldet sammenblandes som ved storskrald og vi skal blive endnu bedre til at vejlede borgere og virksomheder i at udsortere de genanvendelige ressourcer fra restaffaldet.

Vi vil gentænke genbrugsstationen, så dens primære funktion bliver at udsortere og afsætte genbrugelige materialer og genstande til direkte genbrug.

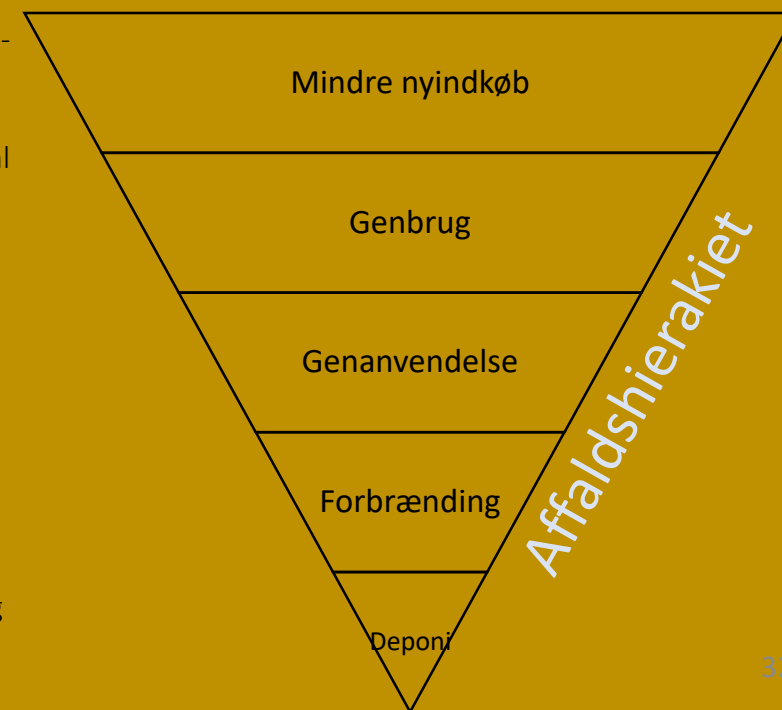
Én nuværende udfordring ved at øge genanvendelse og genbrug, er at der ikke er reelle afsætningsmulighederne for mange fraktioner. Vi vil undersøge og afprøve muligheder for øget afsætning af materialer og genstande til genbrug – både kommercielt og kommunalt.

På lang sigt er målet, at Albertslund skal være en affaldsfri kommune og at al affaldsindsamling og -håndtering foregår CO₂-neutralt.

Samarbejdspartnere

- Vestforbrænding
- Region Hovedstaden
- Gate 21

Indsatserne gennemføres desuden i samarbejde med nabokommuner og borgere, boligforeninger og virksomheder i Albertslund. Samarbejdets karakter er uddybet i det følgende.

Mere udsortering af husholdningsaffald

Ændrede forbrugsmønstre, nye beregningsmetoder og boligsammensætningen i Albertslund medfører, at det er svært at opnå målsætningen om 65 % genanvendelse i 2025 – se forklaring i infoboks.

Vi vil derfor fokusere på at reducere den genanvendelige andel i restaffaldet, samt i det affald, der sendes til forbrænding. Det skal ske ved at optimere vores indsamlingsordninger i samarbejde med byens borgere og institutioner, vores transportører, Vestforbrænding og de kommuner vi samarbejder med.

2025 målsætning: I 2025 er mængden af genanvendeligt affald i det kommunalt indsamlede restaffald reduceret med 50 % ift. 2018.

Status: I 2016 indførte Albertslund Kommune sortering af madaffald, plast og metal. En kontrolundersøgelse i 2018 viste, at madaffald og plast stadig udgør en stor del (20%) af restaffaldet. Restaffaldet indeholder herudover genanvendelige fraktioner som Tetra Pak (mælke- og juicekartoner) og tekstiler, der bliver obligatoriske at udsortere fra hhv. 2024 og 2025.

2020-22 indsats:

- **Mere udsortering fra borgernes restaffald:** Vi undersøger og kortlægger eksisterende muligheder for yderligere udsortering, indsamling og afsætning af (emballeret) madaffald, tekstiler og Tetra Pak til genanvendelse.
- **Mere udsortering fra storskrald:** Vi gennemfører 1-3 indsatser for at få udsorteret de genanvendelige ressourcer (fx træ og tekstiler) fra storskraldsordningen, der i dag ender som restaffald.
- **Undervisning og kampagner:** Undervisning i affald og genanvendelse via Agenda Centeret på skolerne fortsætter, med henblik på at uddanne fremtidens affaldsambassadører. Vi gennemfører en kampagne med henblik på at udvide og forbedre sorteringen hos borgere og institutioner.

Mere udsortering af erhvervsaffald

Det er vigtigt at gøre det nemt for alle virksomheder at sortere restaffald, hvis genanvendelsen skal styrkes og CO₂-udledningen nedbringes.

2025 målsætning: I 2025 er fokus på restaffald en fast del af det løbende miljøtilsyn og gennemføres på de 20 virksomheder i Albertslund med mest restaffald jf. 2020 opgørelse.

2020-22 indsats:

- **Udsortering af restaffald:** Vi har i vores tilsynsindsats særligt fokus på udsortering af genanvendeligt affald hos de 20 virksomheder i Albertslund, der ifølge Affaldsdatabasen har de største mængder af restaffald i 2020. Vi opgør antallet af håndhævelser om forbedring af affaldshåndtering meddelt virksomheder i Albertslund.

Ændrede vilkår betyder lavere genanvendelsesprocenter

Potentialet for genanvendelse af husholdningsaffaldet har vist sig at være påvirkelig af markedsvilkår og den teknologiske udvikling. F.eks. reduceres forbruget af papir pga. digitaliseringen, så mængderne til genanvendelse falder. En anden faktor er, at markedet mættes mht. afsætning af træ, hvilket medfører højere krav til kvaliteten af det udsorterede materiale, hvormed en del af det, der tidligere blev genanvendt, nu kasseres og forbrændes i stedet.

Fra 2020 vil beregningen af genanvendelsesprocenten ændres, så kun det reelt genanvendte affald medregnes, mens tab undervejs i processen, efter den kommunale indsamling, skal fratrækkes.

Miljøstyrelsen har desuden vurderet, at boligsammensætningen i Albertslund, med mange etageboliger og tæt/lav bebyggelse, reducerer potentialet for en høj genanvendelsesprocent.

Mere direkte genbrug

Direkte genbrug er den mest klimavenlige form for genbrug, da produktet benyttes som den er. Direkte genbrug ligger højt i affaldshierakiet og skal prioriteres, når det er muligt.

2025 målsætning: I 2025 er genbrugspladsen indrettet med skilte, så den appellerer til mere genbrug og borgerne nemmere kan finde hen til genbrugsaktiviteterne. Det er vurderet på baggrund af et forsøg om brugere af pladsen fast skal vejledes om direkte genbrug, når de ankommer til pladsen.

Status: Ordningen 'Byt et bræt' er etableret på genbrugsstationen, hvor rester af ubrugte byggematerialer kan udveksles mellem brugere af genbrugsstationen. Ordningen er en del af et samarbejdsprojekt – se infoboks. Der er netop startet salg af brugbare cykler indleveret på genbrugsstationen. Aftagere er borgere, foreninger og institutioner. Der er etableret et møbelrum, hvor borgere kan give kasserede møbler videre til genbrug fremfor at lægge dem i containere til genanvendelse. Tøj kan afleveres til genbrug på genbrugsstationen og i 2019 blev det også muligt at aflevere tekstiler til genanvendelse.

2020-22 indsats:

- **Målrettet udsortering til genbrug:** På genbrugsstationen gennemføres to indsats for at få udsorteret flere brugbare genstande til direkte genbrug. Der sættes skilte op der henviser til genbrugsaktiviteterne og appellerer til at genbruge mere. Der gennemføres et forsøg hvor borgerne kontaktes og vejledes om direkte genbrugsaktiviteterne ved ankomst til genbrugsstationen.

Mindre madspild: Kommunen faciliterer og skaber rammer for foreninger, der tager initiativ til at forebygge affald, herunder madspild. Stop Spild Lokalt Albertslund samarbejder med lokale fødevarerivirksomheder om at forebygge madspild og hjælper økonomisk trængte borgere. Initiativet har stor tilslutning.

Partnerskaber for cirkulære indsatser

Albertslund Kommune deltager i det tværkommunale projekt "Partnerskab for Cirkulære Kommuner" med casen "Nye veje til mere direkte genbrug", der har fokus på byggematerialer. I projektet oparbejdes også viden om bl.a. storskrald og tekstiler.

Albertslund Kommune er indtrådt i Advisory Board for Cirkulære Kommuner og Regioner, der har til formål at skalere de cirkulære indsatser. Advisory Boardets anbefalinger vil knytte sig til fire overordnede temaer: 'byggeri og byudvikling', 'erhvervsudvikling', 'udbud og indkøb' og 'genbrug og affaldsforebyggelse'.

Afsætning af materialer til genbrug og genanvendelse

2025 målsætning: At undersøge og afprøve mulighederne for øget afsætning af materialer og genstande til genbrug.

Status: Som en del af Partnerskab for Cirkulære Kommuner er Albertslund Kommune indgået i et samarbejde med den socialøkonomiske virksomhed VOKS, hvor genbrugsstationen leverer brugte urtepotteskjulere og andre genstande til planteproduktion. VOKS projektet er en del af det boligsociale samarbejde i Albertslund og udgør et arbejdsfællesskab for mennesker udenfor arbejdsmarkedet. Samarbejdet er et forsøg som foreløbig er afgrænset til et år, mens VOKS er under udvikling.

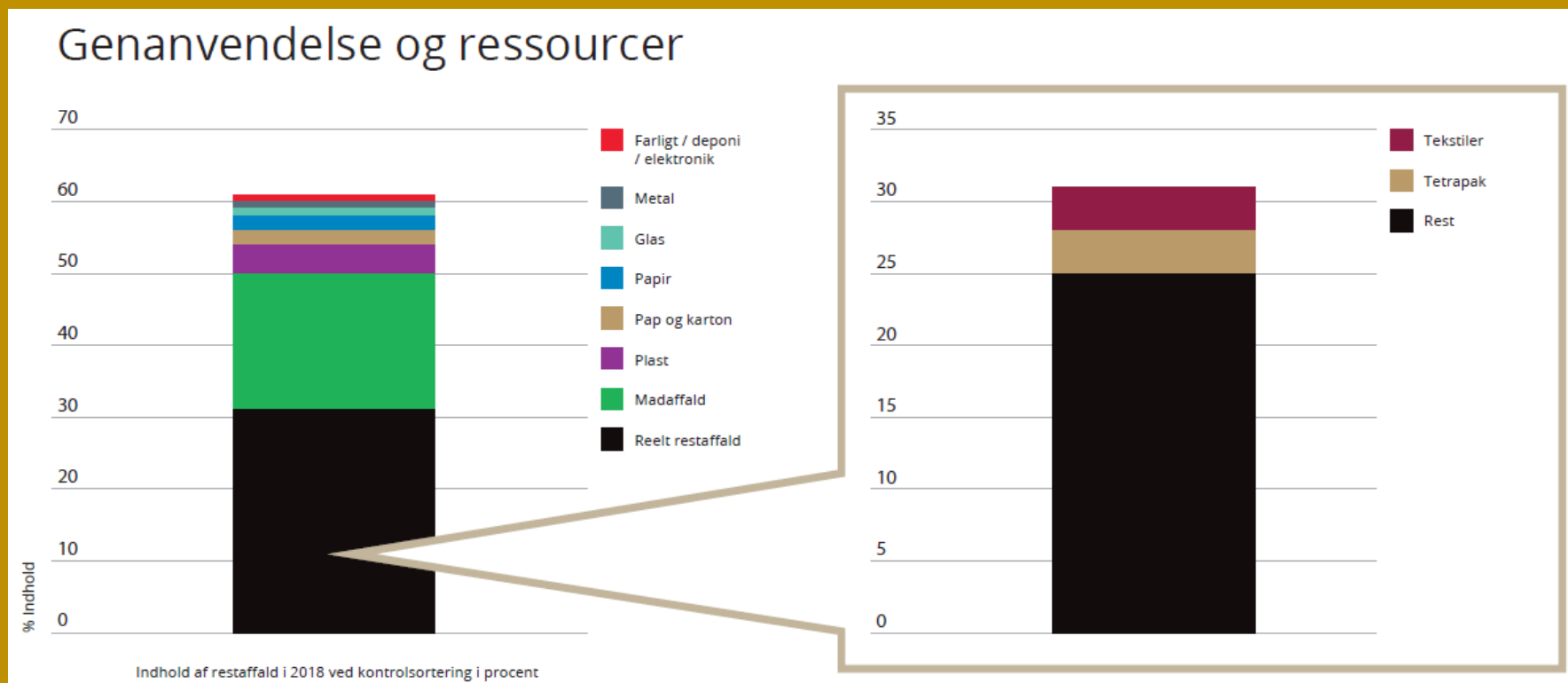
2020-22 indsats:

- **Kommercielt genbrug:** Som en del af ovennævnte projekt, undersøges om der er potentiale for at afsætte flere storskralsfraktioner (fx møbler) med henblik på genbrug fremfor genanvendelse. Der gøres status i forbindelse med projektets afslutning.
- **Kommunalt genbrug:** Der indgås et samarbejde med kommunale enheder om afsætning af genbrugelige materialer, f.eks. cykelreservedele til klubberne.
- **Genbrug af byggematerialer:** Vi har undersøgt og kortlægger barrierer og muligheder for at 'Byt et bræt' kan videreudvikles med henblik på at modtage materialer fra virksomheder. Der gøres status i forbindelse med projektets afslutning.
- **Reparationscaféer:** Vi faciliterer 1-2 reparationscaféer, enten på genbrugsstationen eller i et samarbejde med de enkelte boligområder, hvor borgere med hjælp fra frivillige kan reparere deres cykler eller møbler.

Illustration: Indholdet af restaffald i husholdningsaffaldet

Reelt restaffald er udtryk for den del af restaffaldet, der ikke kan genanvendes i dag. Den reelle restfraktion vil ændre sig over tid afhængigt af afsætningsmuligheder og lovgivning. I 2025 vil det blive muligt at udsortere Tetra Pak (kartoner) og tekstiler til genanvendelse og andelen af husholdningsaffald, der ikke kan genanvendes vil derfor falde. Det er positivt for klimaet og miljøet.

I 2025 er målet, at den genanvendelse andel af affaldet er reduceret med 50% ift. 2018. Vi vil med yderligere 50% reduktion af mængden af det genanvendelige affald i restaffaldet i perioden 2025 - 2035 opnå 67% genanvendelse set i forhold til fordelingen af genanvendelige ressourcer og restaffald ved kontrolmålingen i 2018.

Figuren viser resultatet fra kontrolsortering af restaffald i 2018, hvor restaffald udgjorde 60% af det indsamlede husholdningsaffald.

Figuren viser indholdet af det reelle restaffald i 2018. Fra 2025 skal Tetra Pak og tekstiler udsorteres til genanvendelse.

Klimamålsætninger

2025

- I 2025 er mængden af genanvendeligt affald i det kommunalt indsamlede restaffald reduceret med 50 % ift. 2018.
- Vi nedbringer andelen af genanvendeligt affald i restaffaldet fra erhvervsaffaldet.
- I 2025 er genbrugspladsen indrettet med skilte, så den appellerer til mere genbrug og borgerne nemmere kan finde hen til genbrugsaktiviteterne. Det er vurderet på baggrund af et forsøg om brugere af pladsen fast skal vejledes om direkte genbrug, når de ankommer til pladsen.

2035

- I 2035 er mængden af genanvendelige ressourcer i det kommunalt indsamlede restaffald reduceret med 50 % ift. 2025.
- I 2035 er genbrugsstationen gentænkt, så dens primære funktion er at udsortere og afsætte genbrugelige materialer og genstande til direkte genbrug.

2045

- I 2045 opfylder Albertslund Kommune de kriterier, der skal til for at blive defineret som en affaldsfri kommune og al affaldsindsamling og -håndtering foregår CO₂-neutralt.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger yderligere?

Udsortering sammen med borgerne

Vi styrker kommunens rolle som bindeled mellem borgerne og den grønne omstilling på affaldsområdet, så de fortsat oplever inddragelse og god service. Indsamlingsordningerne optimeres løbende sammen med borgere og vores samarbejdspartnere, så vi sikrer mest mulig reel genanvendelse af husholdningsaffaldet.

Direkte genbrug på genbrugsstationen

På genbrugsstationen vil vi tilbyde borgere og institutioner vejledning til reparation af genbrugeligt storskrald og elektronik. Genbrugsstationen udvides med værkstedsfaciliteter, som bemannes med medarbejdere, der har håndværksmæssige kompetencer og kan vejlede i reparation af genbrugeligt storskrald.

De sidste genanvendelsesprocenter: Afsætning eller CO₂ fangst?

Efterhånden som de teknologiske muligheder for genanvendelse udvikles, forventer vi, at afsætningsmulighederne udvides, så vi kan nærme os en genanvendelsesgrad på 90%. Som medejer af Vestforbrænding understøtter vi afsøgningen af potentialet for at implementere Carbon Capture-teknologien på Vestforbrændings anlæg og afsætte den indfangede CO₂ til produktion af brændsel. Det kan på sigt betyde, at behovet for at udsortere de sidste procent af affaldet overflødiggøres.

Energi

Energisektoren forventes at bidrage med ca. halvdelen af den samlede aftalte danske reduktion af drivhusgasser fra 2019 til 2030. Det betyder, at sektoren samlet vil have reduceret sin udledning med mere end 95% siden 1990. De primære indsatser er energieffektivisering og udfasning af fossile brændsler.

Albertslund er ikke en energiproducerende kommune og derfor er vores største bidrag til omstillingen af energisektoren at begrænse energiforbruget i boliger, bygninger, udebelysning og i fjernvarmeforsyningen. Udover de oplagte løsninger som bedre klimaskærm og LED belysning, skal fleksibelt forbrug og smarte løsninger i højere grad indtænkes. Sådan medvirker vi til at nedbringe behovet for at udbygge den samlede produktionskapacitet og infrastruktur, og bidrager til en omkostningseffektiv grøn omstilling af energisektoren.

En øget indsats for energieffektivitet kan kun lykkes i et tæt samarbejde med borgerne og erhverv. Samarbejdet har fokus på de merværdier, indsatsen medfører bl.a. bedre indeklima, mindre energiregning og mere attraktive udearealer med belysning.

Vi har mulighed for at påvirke fremtidens fjernvarmeforsyning via de netværk, vi indgår aktivt i. Her vil vi bidrage til at finde alternativer til biomasse og understøtte udsorteringen af plast i affaldet. Vi vil også samarbejde om at fremme fremtidens storskala løsninger til vedvarende energiproduktion og –lagring.

Planer og strategier

- Strategi for fjernvarme i Albertslund
- Handleplan for fjernvarme i Albertslund 2018-2025

Samarbejdspartnere

- Dansk Fjernvarme
- VEKS
- Vestforbrænding
- Region Hovedstaden
- Gate 21

Indsatserne gennemføres desuden i samarbejde med kommuner over hele landet og borgere, boligforeninger og virksomheder i Albertslund. Samarbejdets karakter er uddybet i det følgende.

Elforsyning

Målsætning: CO₂-udledningen fra elforbruget er reduceret med 88% i 2025 i forhold til 2015. Elforsyning er CO₂-neutral i 2030 i overensstemmelse med nationale fremskrivninger.

Elforsyningen i Albertslund kommer fra national og international elproduktion. I 2020 forventes vind, sol og biomasse at dække 80% af elforbruget i Danmark. I 2030 forventes vedvarende energikilder at dække 100% af elforbruget. I Albertslund produceres stort set ikke el og der investeres ikke i energiproduktion udenfor kommunens grænser. Derfor består vores største bidrag til den grønne omstilling i at begrænse energiforbruget i bygninger og udebelysning.

Varmeforsyning

Målsætning: CO₂-neutral fjernvarme i 2025 i overensstemmelse med VEKS mål.

Fjernvarme forsyner ca. 96 % af alle varmekunderne i Albertslund Kommune. Albertslunds fjernvarmeforsyning forventes at blive CO₂ neutral i 2025 som led i Varmeplan Hovedstaden. I dag produceres kraftvarmen primært af affald, biomasse og en mindre andel kul. Ifølge Varmeplan Hovedstaden vil biomasse i 2025 udgøre 55% og affald 43% af fjernvarmen. Geotermi udgør i dag 1% af fjernvarmen. Anlægges et såkaldt stjerneanlæg, kan geotermi i fjernvarmen udgøre cirka 5% i 2025.

Hvorvidt fjernvarmen bliver CO₂-neutral i 2025 afhænger primært af mængden af plast i affaldsforbrændingen og om biomassen anses for at være CO₂-neutral. VEKS har fokus på at også spids- og reservelasten, som Albertslund bidrager til, reduceres og den tilbageværende del bliver CO₂-neutral.

Energi på Tværs

I Energi på Tværs samarbejder Albertslund med forsyningselskaber, videninstitutioner og andre kommuner i Hovedstadsregionen om at sikre en fossilfri transport- og energisektor. Hermed undgår vi at suboptimere og finder langsigtede løsninger i fællesskab.

Energieffektiv fjernvarme

Lavtemperaturfjernvarme og energirenovering af boliger

2026 målsætning: Albertslund indfører lavtemperaturfjernvarme i 2026. I 2026 er alle boliger klar til lavtemperaturfjernvarme.

Status: I 2026 skruer Albertslund Forsyning temperaturen ned til 60 grader. Det giver en klimagevinst ved at energiforbruget reduceres og det bliver billigere at indføre vedvarende energikilder i varmeforsyningen. Lavtemperatur i fjernvarmen vil desuden betyde en halvering af ledningstab af varme fra 20% til 10%.

Lavtemperaturfjernvarme nødvendiggør bedre isolerede huse eller mere radiator effekt. Indsatsen i Albertslund retter sig især mod at understøtte energirenoveringer. Cirka halvdelen af boligmassen er klar til eller forsynes allerede med lavtemperaturfjernvarme. De lejeboliger i Albertslund, der har gennemgået en gennemgribende renovering, viser en besparelse på halvdelen af varmeforbruget, samtidig med at indeklima og lysforhold er stærkt forbedret.

2020-2022 indsats:

- **Energirenovering af boliger:** Borgere og boligområder støttes i en optimal energirenovering. Da Energispareordningen, som muliggør tilskud finansieret via varmetaksten udløber i 2020, er alle borgere blevet opfordret til at søge støtte nu. Fra 2021 ønskes fortsat energirådgivning, da energieffektivitet hos slutbrugerne er i alles interesse. Albertslund deltager i de kommende år i EU projektet Stronghouse, hvor vi skal afprøve metoder til at skabe samarbejde om energirenovering i boligområder med ejerrækkehuse.
- **Områdetilpasning af fjernvarmetemperaturen:** Albertslund deltager i EU projektet REWARDHeat, hvor vi blandt andet skal afprøve, hvordan temperaturen i fjernvarmenettet kan sænkes gradvist. Fjernvarmenettet inddeles i mindre områder ved hjælp af shunts, så temperaturen kan tilpasses det enkelte boligområde og slutbrugerne kan nå at tilpasse sig de lavere temperaturer.

Stadig stort potentiale i energirenovering

I Galgebakken tænder man for radiatoren, når temperaturen udenfor er under 17 grader. I nyanlagte Alberts Have skal temperaturen under 10 grader, før beboerne tænder for varmen. Det fortæller lidt om de store potentialer, der fortsat er i energioptimering. På 60grader.albertslund.dk kan borgerne få vejledning i hvordan de bliver klar til lavtemperaturfjernvarme og siden viser et opdateret overblik over hvor langt boligområderne er med energiforbedringerne.

Hedemarken – en boligafdeling med klimaambitioner

Boligafdelingen Hedemarken står overfor en gennemgribende renovering. Det giver mulighed for at tænke nyt. Hedemarken vil producere strøm fra solceller til at dække eget forbrug og installere batterier til at gemme energi til den skal bruges. Energiforbruget til opvarmning skal sænkes markant gennem energirenovering.

Bæredygtig fjernvarme

Vedvarende energikilder i fjernvarmen

2025 målsætning: I 2025 er fjernvarmen baseret på CO₂-neutrale energikilder og biomasse omfattet af udvidede bæredygtighedskriterier. Alternativer som geotermi, store varmepumper og overskudsvarme er i vækst og udgør cirka 10% af varmeforsyningen.

Status: Over 90% af fjernvarmen fra VEKS er baseret på vedvarende energi, primært fra biobrændsler og den CO₂-neutrale andel af affald. Biomasse er et overgangsbrændsel for at vi kan komme af med de fossile brændsler kul, olie og naturgas. I takt med at de store kraftvarmeverker nedlægges, vil der blive etableret store varmepumper til fjernvarme og sandsynligvis også geotermi til afløsning af biomassen.

2020-2022 indsats:

- **Mindre plast i affaldet:** Albertslund har fokus på at udsortere plast til genanvendelse som beskrevet i afsnittet om ressourcer.
- **Bæredygtig biomasse:** Albertslund arbejder for anvendelse af bæredygtigheds-kriterier for biomasse. Det gør vi i kraft af vores medejerskab af VEKS og Dansk Fjernvarme. VEKS følger brancheaftalens kriterier for bæredygtig biomasse og støtter branchens ønske om lovkrav om certificering og dokumentation af biomasse. I tråd med Klimarådets anbefalinger ønsker Albertslund at synliggøre biomassens klimarelaterede effekter på kulstofkredsløb og kulstoflagring.
- **Finde alternativer til biomasse:** Albertslund prioriterer alternativer til biomasse i kraft af vores medejerskab af VEKS og efterspørger en langsigtet vision for at begrænse anvendelsen af biomasse til opvarmning i tråd med Dansk Fjernvarmes udspil. Vi skubber på for afgiftsændringer, der understøtter mere vedvarende energi i varmeforsyningen f.eks. i form af store varmepumper. Hvis regionale undersøgelser f.eks. viser, at et geotermi anlæg eller store varmepumper med fordel kan placeres i Albertslund, er vi positive overfor dette.

Udnyttelse af overskudsvarme

2025 målsætning: Potentialet for anvendelse af overskudsvarme i fjernvarmen under aktuelle rammebetingelser er afklaret og cases med potentiale er igangsat.

Status: Den sænkede temperatur i fjernvarmen øger potentialet for at anvende overskudsvarme i fjernvarmen, men da der i dag skal betales en overskudsvarmeafgift, som desuden er forbundet med en del administration, er salget af varme ikke rentabelt.

2020-22 indsats:

- **Udnytte lokal overskudsvarme i fjernvarmen:** Det undersøges især om overskudsvarmen fra lokale supermarkeder og servervirksomheder kan anvendes i fjernvarmen, som del af REWARDHeat projektet.
- **Nye rammebetingelser for overskudsvarme:** Afgiften på overskudsvarme er der for at sikre, at det ikke er attraktivt at have ineffektive processer, som producerer gratis eller billig overskudsvarme. Men den bør ændres så overskudsvarme, der ikke aktuelt kan undgås, kan anvendes i fjernvarmen. Albertslund understøtter nye rammebetingelser for anvendelse af overskudsvarme gennem aktivt medejerskab i VEKS og Dansk Fjernvarme.

Udbredelse af fjernvarme

Fjernvarme i nye byområder

2030 målsætning: Alle nye byområder forsynes med fjernvarme.

Status: Albertslund står overfor en omfattende byudvikling, der vil medføre et højere energiforbrug. Vi kan understøtte, at nye byområder bruger mindre energi ved at tilslutte dem fjernvarme.

2020-2022 indsats:

- **Understøtte tilslutningspligten til fjernvarme**
Tilslutningspligten til fjernvarme for nye boligområder er fjernet for at give plads til andre energikilder til opvarmning. Udfordringen er, at etableringen af fjernvarme har en lang tilbagebetalingstid og derfor kræver stor tilslutning for at levere et økonomisk fordelagtigt alternativ. Albertslund vil via sit medejerskab i VEKS og Dansk Fjernvarme arbejde for at tilslutningspligten bliver genindført.

Omlægning af olie- og naturgasfyrede boliger og erhverv

2030 målsætning: Omlægge Herstedøster Villaby til fjernvarme.

Status: Omkring 12% af Albertslunds varmekonsum dækkes af naturgas og olie. Det er undersøgt om naturgasområder kan erstattes med fjernvarme, men naturgaspriserne er for lave til at det kan betale sig i dag.

2020-22 indsats:

- **Konvertering af naturgasboligområder til fjernvarme**
Flere eksisterende boligområder i Albertslund kunne konverteres til fjernvarme, hvis ikke kraftvarmekravet og brændselsbindingerne blev opretholdt. Albertslund vil arbejde for at disse krav ophæves, så fjernvarmen kan udbredes omkostningseffektivt.
- **Opsøgende indsats overfor virksomheder:** Virksomheder med stort gas- eller olieforbrug kortlægges og potentialet i at konvertere til fjernvarme undersøges.
- **Samarbejde om Grøn Varme konceptet:** Dansk Fjernvarme tilbyder boligejere med naturgas- eller oliefyrt fælles varmeløsninger i regionale a.m.b.a selskaber, som skal understøtte et billigere og mere miljøvenligt alternativ til den fossile opvarmning. Albertslund Forsyning undersøger samarbejdsmulighederne.

Styring af energiforbrug

Central styring af fjernvarmetilslutningsanlæg

TAO ordningen betyder, at borgerne kan leje fjernvarmetilslutningsanlæg af Albertslund Forsyning, der sikrer, at anlægget fungerer optimalt. Derved opnås energibesparelser.

2025 målsætning: I 2025 har alle interesserede private fjernvarmekunder fået opsat centralt styrede fjernvarmetilslutningsanlæg.

Status: Med udgangen af 2019 er der installeret knap 700 centralt ejede fjernvarmetilslutningsanlæg i Albertslund. Det dækker knap 10% af alle fjernvarmeanlæg i Albertslund. I 2020 er der foreløbigt sat over 50 anlæg op.

2020-22 indsats:

- **Udleje af fjernvarmetilslutningsanlæg (TAO):** Potentialet for udskiftning af lokale tilslutningsanlæg til TAO udnyttes i takt med at nedslidte anlæg skal erstattes hos private fjernvarmekunder.

Energirådgivning af virksomheder

2025 målsætning: I 2025 er energiforbruget i Albertslunds virksomheder reduceret med 20% .

Status: Albertslunds virksomheder rådgives løbende i energibesparelser.

2020-2022 indsats:

Når Energispareordningen udløber i 2020, tilbydes virksomhederne fortsat rådgivning og de gøres opmærksom på de nye nationale tilskud til energispareprojekter. Indsatsen har især fokus på virksomheder med stort varmekonsum og dårlig afkøling.

Fjernaflæste målere og variabel tarifstruktur

Med fjernaflæste målere kan fjernvarmenettet driftes mere effektivt og borgerne kan opnå et større indblik i deres varmekonsum, som kan understøttes med rådgivning tilpasset den enkelte.

2020 målsætning: Fjernaflæste varmemålere er udrullet i hele Albertslund.

Status: De fleste boligområder har fået fjernaflæste varmemålere og de sidste adresser får installeret fjernaflæste målere i starten af 2020.

2020-22 indsats:

- **Brug af fjernaflæst data:** De kommende år vil indsatsen bestå i at sammenholde data fra de fjernaflæste målere med de faktiske vejrforhold. Det kan dels anvendes til mere målrettet energioptimering af boliger og bygninger, og dels til at finjustere fjernvarmeforsyningen til kun at levere den energi, der er behov for. Begge tilfælde rummer store potentielle energibesparelser. Denne indsats adresseres som del af REWARDHeat projektet.
- **Variabel tarifstruktur:** Én måde at anvende den fjernaflæste data på er at indføre variabel tarifstruktur. Kommunen betaler allerede en variabel varmetakst til VEKS fordelt over året, men for slutbrugeren er varmetaksten den samme hele året. Det overvejes om brugerne skal overgå til en månedsbaseret tarifstruktur, der afspejler de reelle omkostninger ved varmekonsumet.
- **App viser energiforbrug:** Med de nye målere kan borgerne i dag følge deres varmekonsum online på døgnbasis. I 2020 forventes en app introduceret, der viser borgernes samlede el-, vand- og varmekonsum. Kommunen samarbejder pt. med HOFOR om frigivelse af data. Hvis den variable tarifstruktur bliver en realitet, vil borgere kunne tilpasse deres energiforbrug på oplyst basis.

Energieffektiv udebelysning

2030 målsætning: Al udebelysning er omlagt til LED i 2030. Det betyder en energibesparelse på ca. 50% på den udebelysning, der udskiftes, samtidig med at vedligeholdelsesudgifterne reduceres betragteligt.

Status: I dag er 1/3 af udebelysningen udskiftet til LED. Det giver energibesparelser særligt langs de store veje.

2020-2022 indsats:

- **LED udebelysning:** Resten af udebelysningen udskiftes til LED over de næste ti år. Fokus på kort sigt forventes at være på vedligeholdelse og drift fremfor nye lyskilder i vejbelysningen, men boligområderne har mulighed for hurtigere udskiftning til LED. Eftersom krav om belysning på fællesarealer er øget og opsætningen af nye lyskilder har medført endnu større efterspørgsel, kan der ikke forventes store energibesparelser. Til gengæld opnås mere attraktive stisystemer som måske benyttes mere, eventuelt på bekostning af øget privatbilisme.
- **Lysdæmpning af udebelysningen:** Alle nye LED lyskilder er underlagt et lysstyringssystem. Det udnyttes allerede i dag til at dæmpe belysningen så energiforbruget halveres i ydertimerne. Lysdæmpningen besluttet i samspil med borgerne og tager selvfølgelig hensyn til trafiksikkerheden ved lyskryds mv. Der er store potentialer i lysdæmpning ved kommunale anlæg som Stadion, som vil blive afprøvet i de kommende år.

Klimamålsætninger

2020

- I 2020 har hele Albertslund fjernaflæste varmemålere.

2025

- I 2025 er fjernvarmen CO₂-neutral, dog anvendes stadig biomasse.
- I 2025 er klimapåvirkningen fra elforbruget reduceret med 88% ift. år 2015.
- I 2026 er alle boliger i Albertslund klar til lavtemperaturfjernvarme som udrulles.
- I 2025 er energiforbruget i Albertslunds virksomheder reduceret med 20% .

2030

- I 2030 vil elforsyningen være CO₂-neutral
- I 2030 vil al udebelysning i Albertslund være udskiftet til LED.
- I 2030 er alle nye byudviklingsprojekter igangsat efter 2020 forsynet med fjernvarme.

2035

- I 2035 vil de boligområder i Albertslund, der i dag opvarmes med fossile brændsler være omlagt til fjernvarme eller lokal energiproduktion.
- I 2035 vil vedvarende energi fra store varmepumper, geotermi og solvarme udgøre en fjerdedel af fjernvarmeproduktionen. Resten vil komme fra CO₂ neutralt affald og biomasse underlagt skrappe bæredygtighedskriterier.
- I 2035 vil spidslastproduktionen som Albertslund Forsyning bidrager med være reduceret og eventuelt overgået til elkedler og/eller biooliefyrede kedler.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger yderligere?

Mere vedvarende energi i fjernvarmen

Albertslund understøtter omlægningen til CO₂-neutralt fjernvarme via sit medejerskab af VEKS og Dansk Fjernvarme og skubber på for at biomasse helt er udfaset eller kun udgør en mindre andel af varmeforsyningen i 2035.

Albertslund vil skubbe på ændringer i rammebetingelserne og søge nye partnerskaber for at understøtte denne udvikling. Lokale elvarmepumper baseret på f.eks. industriel overskudsvarme, overskudsvarme fra fjernkøling, spildevand m.m. vil også være relevante at indtænke for at øge den samlede energieffektivitet.

Ultra-lavtemperaturfjernvarme

Vi vil følge igangværende forsøg med nye fjernvarmeteknologier som ultra-lavtemperaturfjernvarme, hvor temperaturen sænkes til 30 grader og igangsætte pilotforsøg i forbindelse med byudviklingsprojekter i Albertslund

Fortsat energieffektivisering

Selvom renoveringen af boliger er godt i gang, vil der på sigt stadig være meget at hente i energieffektiviseringer og løbende renoveringer, der reducerer energibehovet og gør overgangen til et vedvarende energisystem i hele Danmark omkostningseffektivt.

Albertslund Kommune som virksomhed

I kommunens egen virksomhed har vi direkte indflydelse på energiforbruget i kommunale ejendomme, hvilke biler og maskiner, der benyttes til transport og vedligehold og øvrige indkøb. Dog er vi bundet af økonomiske og politiske rammevilkår, ligesom vi indgår i indkøbsfællesskaber, der både giver muligheder og begrænsninger.

I det følgende gennemgås klimaindsatser for:

- Kommunale ejendomme
- Kommunal maskinpark
- Kommunale indkøb

Kommunale ejendomme

Planer og strategier

- Ejendomsstrategi 2019

Albertslund kommune råder over ca. 174.000 m² fordelt på ca. 100 enheder. Som kommune har vi stor grad af indflydelse på energiforbruget i de kommunale ejendomme, men gennemførelsen af større energirenoveringer, der gør en forskel for energiforbruget, er ofte omkostningstunge og foregår derfor over lang tid. Samtidig er der mange forskellige brugere af bygningerne, der skal inddrages for at optimere bygningernes udnyttelse og dermed også energiforbruget.

Indførelsen af lavtemperaturfjernvarme i 2026 betyder at de kommunale ejendomme skal tilpasses en lavere varmforsyningsgrad. Samtidig er der meget at hente ved at optimere både udnyttelsen af bygningerne og deres tekniske installationer. Udskiftning til LED belysning er et strategisk træk, der skal understøtte brugernes trivsel. Og endelig skal både renovering og nybyggeri sikre en høj grad af bæredygtigt materialevalg, fleksibilitet for brugerne og lavt energiforbrug.

Målsætningen om at reducere de kommunale bygningers el- og varmeforbrug med 15% i 2025 ift. 2015 fastholdes. I 2018 var det graddagskorrigerede varmeforbrug faldet med 9,3% ift. 2015 og elforbruget var faldet med 3,4%.

Tekniske forbedringer

2025 målsætning: I 2025 er hele bygningsmassen er screenet med fokus på forbedringer af tekniske installationer og 50% af bygningsmassen har fået optimeret tekniske installationer med fokus på bedre energiudnyttelse og indeklime. Alle relevante anlæg er udskiftet til TAO (se uddybning under Energi). I 2025 er 75% af alle ejendomme er klargjort til lavtemperaturfjernvarme som indføres i 2026. Nogle ejendomme skal nedrives og skal derfor ikke renoveres.

Status: Ca. 60% af relevante varmeanlæg er udskiftet til TAO. Ca. 15% af de potentielle tekniske forbedringer er i dag opnået. Ca. 10 % af de kommunale ejendomme er klargjort til lavtemperaturfjernvarme.

2020-2022 indsats:

- **Screening af bygningsmassen:** Hele bygningsmassen screenes med henblik på lavtemperaturfjernvarme og der indsamles forbrugsdata for at finde energibesparelser på ineffektive installationer og forsyningsystemer.
- **Klargøring til lavtemperaturfjernvarme:** På Herstedvesterskole afprøves i 2020 effekterne af lavtemperaturfjernvarme og systemet tilpasses. Erfaringerne benyttes i den øvrige bygningsmasse.

Udskiftning til LED belysning

2025 målsætning: I 2025 er LED testet som læringslys og sundhedslys, og der er lagt en strategi for udrulningen af LED i de kommunale ejendomme.

Status: Udskiftningen til LED belysning er ikke påbegyndt i stor skala.

2020-2022 handling:

- **Strategi for LED:** Der udarbejdes en strategi for at udskifte lyskilder til LED i sammenhæng med, at der afprøves læringslys og sundhedslys – se infoboks.

Bedre indeklime

Indeklime hænger både sammen med bygningens tilstand og den måde den bliver brugt på. I de kommende år vil indeklime være i fokus på fire folkeskoler i Albertslund. Data og adfærdskampagner anvendes til at kombinere energieffektiviseringer med forbedringer af indeklime på skolerne, så trivsel og indlæring øges og energiforbruget sænkes.

Læringslys og sundhedslys

På folkeskolerne kombineres en energioptimeret belysning med test af en justerbar belysning, der i klasselokaler indstilles efter behov for koncentration og social interaktion. I ældreplejen er sundhedslys testet i Albertshøj med positivt resultat. I Albertslund plejecenter kan LED lyset hjælpe til at genskabe dagslyset udenfor med døgnrytmebelysning, der kan forbedre de ældres trivsel. Albertslund deltager i udviklingsprojekterne Lighting Metropolis og LUCY for at være på forkant med den nyeste lysteknologi.

Bedre udnyttelse af bygningsmassen

En bedre udnyttelse af de kommunale ejendomme betyder både at bygningernes kapacitet udnyttes til glæde for borgerne, at energiforsyningen i højere grad følger bygningens anvendelse og at de kommunale ejendomme følger med behovet i befolkningen. Det er målet, at vi fremover kan optimere de kommunale ejendomme til at kunne rumme en forventet befolkningstilvækst, så nybyggeri minimeres.

2025 målsætning: I 2025 er der skabt overblik over behovet for arealanvendelse af de kommunale ejendomme ift. befolkningsprognosen. Udvalgte ejendomme er sammenlagt og udvalgte forældede bygninger er udfaset. Der er skabt overblik over aktivitetsgraden i de kommunale ejendomme.

Status: Arealet for de kommunale ejendomme udvides for øjeblikket, for at vi på sigt kan udfase nedslidte bygninger. Albertslund Kommune er opført i 1960'erne og 70'erne, på et tidspunkt hvor byggeriet gik stærkt. Derudover er en del af bygningsmassen opført som midlertidige pavilloner. De har nu stået længere end forventet og de er trætte. Derudover er vi ved at undersøge muligheden for at vores institutioner kan rumme flere børn frem for at bygge nye.

2020-2022 indsats:

- **Udfasning og sammenlægning:** Udvalgte ejendomme sammenlægges og forældede bygninger udfases. Det er indtil videre besluttet at udfase tre mindre bygninger.
- **Bedre udnyttelse til aktiviteter:** Der indsamles data om aktivitetsniveauet i den kommunale bygningsmasse, for at vi kan skabe et bedre overblik, så bygningerne udnyttes bedre, og varmforsyning og belysning i højere grad kan følge bygningens anvendelse.

Renovering og vedligehold

De kommunale ejendomme renoveres så de skaber bæredygtige rammer for byens borgere og medarbejdere. Derudover er løbende vedligehold er vigtig for at undgå klimabelastende større udskiftninger og dårligt arbejdsmiljø.

2025 målsætning: I 2025 anvendes differentieret vedligehold af de kommunale ejendomme og udvalgte DGNB kriterier for renovering.

Status: Der er et stort vedligeholdelsesmæssigt efterslæb og den nuværende økonomiske ramme rækker ikke til at komme det til livs.

2020-2022 indsats:

- **Differentieret vedligehold:** Der udarbejdes oplæg til at differentiere vedligeholdet på de kommunale ejendomme, for at sikre bedre overblik og rettidig vedligehold.
- **DGNB standarder for renovering:** Det udvælges hvilke elementer i DGNB certificeringen, der med fordel kan anvendes for at understøtte en bæredygtig tilgang i renoveringerne. Herunder understøtte bæredygtigt materialevalg og korrekt håndtering af byggeaffald, og sikre driftsoptimering og fleksible bygninger, der kan tilpasses forskellige behov uden større ombygning.

Bæredygtigt nybyggeri

Selvom renovering og vedligehold fylder mest blandt Albertslunds kommunale ejendomme, bliver der også bygget nyt, primært som erstatning for ejendomme, der nedrives. Nybyggeri har generelt en stor klimapåvirkning, men det kan nedbringes ved systematisk bæredygtighedsledelse.

2025 målsætning: Alle nye kommunale ejendomme opføres efter DGNB standard med høj energieffektivitet. Nybyggeri opføres som fleksibelt byggeri, der kan tilpasses nye formål.

Status: To nye klubber og en hal er opført efter DGNB standard. I udvidelsen af plejecenteret Albertshøj er delelementer fra DGNB anvendt.

2020-2022 indsats:

- **Bæredygtighedsledelse:** Der efterspørges bæredygtighedsledelse på nybyggeri for at understøtte lavest muligt energiforbrug, et godt indeklima og velfungerende rammer for brugernes aktiviteter. I 2022 laves en opgørelse af brugen af bæredygtighedsledelse i vores projekter.
- **Fleksibelt byggeri:** Ved nybyggeri har vi fokus på at indtænke fleksibilitet, så bygningerne kan tilpasses nye formål uden omfattende renovering.
- **Bæredygtige materialer:** Som led i DGNB standarden undersøges det i forbindelse med nybyggeri, hvilke bæredygtige materialer som f.eks. træ, der med fordel kan anvendes. Vi undersøger muligheden for at stille krav om materialepas ved nybyggeri, så genanvendelse fremmes.
- **Standardiserede materialer:** Der udarbejdes overblik over materialestandarder til brug ved udbud med fokus på holdbarhed, tilpasningsevne og driftssikkerhed.

Klimamålsætninger

2025

- I 2025 er CO₂-udledning fra de kommunale ejendomme reduceret med 91% ift. 2015. 15% reduktion i el- og varmekonsumet bidrager til målsætningen, resten tilskrives nationale omlægninger til vedvarende energi.
- I 2025 er hele bygningsmassen screenet og 50% af bygningsmassen har fået optimeret tekniske installationer. Alle relevante anlæg er udskiftet til TAO.
- I 2025 er 75% af alle ejendomme klargjort til lavtemperaturfjernvarme.
- I 2025 er LED testet som læringslys og sundhedslys, og der er lagt en strategi for udrulningen af LED i kommunale ejendomme.
- I 2025 er der skabt overblik over behovet for arealanvendelse af de kommunale ejendomme ift. befolkningsprognosen. Udvalgte ejendomme er sammenlagt og udvalgte forældede bygninger er udfaset. Der er skabt overblik over aktivitetsgraden i de kommunale ejendomme.
- I 2025 anvendes differentieret vedligehold af de kommunale ejendomme og udvalgte DGNB kriterier for renovering.
- Alle nye kommunale ejendomme opføres som fleksibelt byggeri efter DGNB standard.

2035

- I 2035 er ca. 75% af den kommunale bygningsmasse energirenoveret og hele bygningsmassen er optimeret med fokus på tekniske installationer.
- I 2035 vil al belysning i de kommunale ejendomme vil være udskiftet til LED.
- I 2035 vil der være installeret sensorer i bygningerne som understøtter energistyring.
- I 2035 spiller den kommunale bygningsmasse sammen med energisystemet.
- I 2035 er der udarbejdet en strategi for solcelleanlæg på kommunale bygninger, såfremt lovgivningen muliggør rentabel drift.
- I 2035 er der indført standardløsninger i alt nybyggeri og der stilles krav om materialepas.
- I 2035 indgår klimaaftryk i udbud for nye kommunale ejendomme.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger?

Bedre udnyttelse fremfor nybyggeri

I takt med at Albertslund byudvikles og der forventes flere borgere i kommunen, tilpasses de kommunale ejendomme behovet. Der vil være fokus på bedre udnyttelse af bygningerne fremfor nybyggeri, da den nuværende kapacitet forventes at kunne dække behovet for både børn, unge og ældre.

Der skal derfor skabes plads til flere brugere indenfor de eksisterende rammer, som indrettes til multifunktionelt brug.

Materialevalg ved nybyggeri og renovering

Vi ønsker at stille krav om materialepas og klimaaftryk ved nybyggeri og renovering, så der er fuldt overblik over hvilke elementer, bygningen består af og bæredygtige materialer prioriteres. Ved at efterspørge standardløsninger og materialepas, kan vi genavne de samme elementer i nye bygninger, fremme kvalitet/holdbarhed og driftssikkerhed. Vi bidrager til at sætte genanvendelse af byggematerialer og interiør i system, så det er let og sikkert at aftage og anvende brugte materialer.

Kommunal maskinpark

Som kommune har vi direkte indflydelse på vores bilflåde og via vores efterspørgsel også de transportydelse og vareleveringer, vi modtager. Vi kan gå forrest og inspirere andre til at følge efter.

Omstilling af den kommunale flåde

2025 Målsætning: I 2025 er alle kommunale personbiler og 75% af de kommunale varebiler er eldrevne.

Status: I dag er 50% af de kommunalt ejede personbiler eldrevne. Det samme gælder 29% af de kommunale varebiler. Derudover ejer kommunen 22 ladbiler som udskiftes i takt med den teknologiske udvikling muliggør det.

2020-2022 indsats:

- **Udskiftning af bilflåden:** Der indkøbes kun eldrevne personbiler og varebiler fremadrettet, såfremt dette er funktionelt muligt. Benzin- og dieseldrevne biler udfases i takt med at de er udtjente, og kan erstattes af eldrevne biler. Der gennemføres en kommunikationsindsats målrettet ejerne af de resterende fossildrevne biler med fokus på udskiftning til eldrevne biler evt. ved leasing.
- **Udskiftning af specialiserede vogne og udstyr:** Det undersøges ved behov for nyindkøb om teknologien er klar til også at udskifte specialiserede vogne og udstyr.
- **CO₂-reduceret drivmidler:** Materialegården overgår til CO₂ reducerende brændstof, som er fremstillet af fornybare råmaterialer.

Ladestandere på kommunale arbejdspladser

2025 Målsætning: Der er i 2025 opsat ladestandere til elbiler på alle kommunale arbejdspladser i nedenstående omfang.

Status: Der er i dag etableret ladestandere ved kommunale arbejdspladser, der modsvarer behovet for ladning af den kommunale flåde. Der er kun ved rådhuset etableret ladestandere til elbiler ejet af kommunalt ansatte.

2020-2022 indsats:

- **Analyse af behovet for yderligere ladestandere:** Der gennemføres en analyse af behovet for yderligere ladestandere på kommunale arbejdspladser frem mod 2035.
- **Ladestandere på kommunale arbejdspladser:** Der etableres frem mod 2025 ladestandere på kommunale parkeringsarealer, der løbende dækker ladebehovet for de kommunalt ejede elbiler på arbejdspladsen. Derudover etableres én ladestander til elbiler ejet af kommunalt ansatte på parkeringsarealer med flere end 20 parkeringspladser.

Varetransport og transportydelser

2025 målsætning: I 2025 er antallet af vareleverancer fra udvalgte leverandører til kommunen reduceret med 60% ift. 2019 (rådhus og udvalgte enheder) og 2020 (alle andre enheder).

2020-2022 indsats:

- **Faste leveringsdage:** I 2020 er der indført retningslinjer for at reducere antallet af vareleverancer i første omgang i fire udvalgte kommunale enheder, der følger faste leveringsdage for de største leverandører. Efter 2020 justeres tiltaget ud fra erfaringerne og retningslinjerne udbredes til resten af kommunen. Effekten følges.
- **Fossilfri varetransport for udvalgte kontrakter:** Vi stiller krav om at udvalgte kontrakter skal levere et aftalt minimum af kørslerne af de samlede leverancer til Albertslund Kommune med køretøjer drevet af el, biogas, brint eller plug-in-hybrid.
- **Miljøvenlige transportydelser:** Ved indkøb af transportydelser lægger vi vægt på anvendelse af fossilfri drivmidler og vi stiller krav om at tilbudsgivere indenfor alle varegrupper lever op til internationale miljøstandarder for transport.

Renovationsvogne

Albertslund Kommune har oprettet et nyt kommunalt-ejet affaldsselskab i samarbejde med Ballerup, Furesø, Ishøj og Vallensbæk. Det giver nye muligheder for i fællesskab at efterspørge mere miljø- og klimavenlige renovationsvogne

2025 målsætning: I 2025 er miljø- og klimavenlighed prioriteret ved alle udviklingstiltag og udbud af renovationsvogne.

2020-2022 indsats:

- **Miljø- og klimavenlige renovationsvogne:** Miljø- og klimavenlige renovationsvogne prioriteres ved fremtidige udviklingstiltag og udbud. Udvælgelsen foregår under hensyntagen til indsamlingslogistiske og økonomiske forhold.

Udskiftning af materiel

2025 Målsætning: I 2025 er alt kommunalt håndværktøj og mindre maskinel udskiftet til el.

Status: Proces i forhold til udskiftning af maskinel er i gang og der udskiftes i takt med, at det brugte materiel ikke længere er funktionsdueligt.

2020-2022 indsats:

- **Udskiftning til eldrevet maskinel:** Det maskinelle område kortlægges med henblik på at udarbejde en samlet plan for udskiftning af maskinel, fra håndklippere til ladbiler.

Klimamålsætninger

2025

- I 2025 er alle kommunale personbiler og 75% af de kommunale varebiler eldrevne.
- I 2025 er der opsat ladestandere til elbiler på alle kommunale arbejdspladser, der dækker ladebehovet for de kommunalt ejede elbiler på arbejdspladsen.
- I 2025 er der etableret én ladestander til elbiler ejet af kommunalt ansatte på parkeringsarealer med flere end 20 parkeringspladser.
- I 2025 er miljø- og klimavenlighed prioriteret ved alle udviklingstiltag og udbud af renovationsvogne og 40% af renovationsvognene kører klimaneutralt.
- I 2025 er alt kommunalt håndværktøj og mindre maskinel udskiftet til el
- I 2025 er antallet af vareleverancer til kommunen reduceret med 60% ift. 2019.
- I 2025 stiller vi krav om at udvalgte kontrakter skal levere et aftalt minimum af kørslerne af de samlede leverancer til Albertslund Kommune med køretøjer drevet af el, biogas, brint eller plug-in-hybrid.

2030

- I 2030 er alle kommunale personbiler og varebiler eldrevne.
- I 2030 kører alle renovationsvogne klimaneutralt.
- I 2030 er der etableret ladestandere til elbiler ejet af kommunalt ansatte, som modsvarer behovet for opladning i arbejdstiden jf. analyse.
- I 2030 er alt større maskinel udskiftet til el
- I 2030 stilles krav til alle kontrakter om levering med miljø- og klimavenligt drivmiddel, hvor markedet vurderes modent.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger yderligere?

Ladestandere på arbejdspladsen

Når alle kommunale person- og varebiler er eldrevne i 2030, vil der være opstillet ladestandere der dækker ladebehovet i den kommunale flåde. Vi vil understøtte udbredelsen af elbiler ved at opstille ladestandere til kommunalt ansatte, der kan lade deres elbil i arbejdstiden. Omfanget skal vurderes ud fra behovet dvs. forventede antal elbiler hos medarbejderne, afstand til arbejde, benyttelse af kollektiv transport mv.

Udvikle markedet for miljø- og klimavenlige transportydelser

Den mest klimavenlige transport er den, der aldrig finder sted. Derfor vil vi understøtte færre vareleverancer. Dernæst vil vi efterspørge miljø- og klimavenlige leverancer og transportydelser bl.a. i regi af POGI. Vi vil i samarbejde med andre kommuner benytte den offentlige efterspørgsel strategisk til at fremme markedet for innovative, grønne og ressourcebesparende transportydelser.

Udskifte specialvogne og -udstyr

På samme vis vil vi følge og understøtte markedsudviklingen for miljø- og klimavenligt specialvogne og -udstyr ved efterspørgsel og samarbejde med andre offentlige indkøbere. Markedsudvikling er en forudsætning for at vi kan nå målene om at udskifte al materiel til fossilfri drift.

Kommunale indkøb

Produktion og forbrug er en af de største kilder til CO₂-udledning. Klimaaftrykket fra danske offentlige indkøb svarer til cirka 20 millioner ton CO₂ om året. Til sammenligning er Danmarks samlede udledning godt 50 millioner ton CO₂.

På trods af stadigt stigende fokus på sortering og genanvendelse, er fokus på nyindkøb fortsat lille blandt kommuner. Der er flere veje at gå: Vi kan begrænse vores indkøb, vi kan indkøbe mere bæredygtigt og vi kan ansøre til bæredygtig produktinnovation.

Størstedelen af Albertslunds indkøbsvolumen på knap 400 mio. kroner årligt bliver anvendt gennem SKI og i fællesskab har vi den største indflydelse på markedet. Derfor er samarbejde med andre offentlige aktører så vigtigt.

Vi understøtter gennem vores deltagelse i Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb, at der udvikles fælles miljøkrav til offentlige indkøb og vi arbejder politisk for en fælles vision for bæredygtige indkøb i Danmark.

Planer og strategier

- Indkøbspolitik 2018
- Indkøbsstrategi 2020

Miljøkrav til indkøb

Ved at indkøbe efter miljømærkerne er vi med til at mindske produktets samlede miljøbelastning, herunder også klimapåvirkning. Svanemærket og EU-blomsten stiller krav til hele produktets livscyklus fra råvarer til produktion, brug, bortskaffelse og recirkulering og har derfor betydning for den samlede klimabelastning fra vores produktion og forbrug.

2025 målsætning: I 2025 er 65% af Albertslund Kommunes indkøb af vaske-plejemidler, forbrugsartikler og møbler miljømærket.

Status: Albertslund Kommunes indkøbspolitik forpligtiger til at indkøbe miljømærket. Vi har tilsluttet os Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) med en forpligtigelse til at udvikle og efterleve fælles miljøkrav til indkøb. Vi opgør miljømærkede vaske- og plejemidler og økologi. For vaske- og plejemidler er andelen af miljømærkede indkøb 58% og har været stigende de sidste år.

2020-2022 indsats:

- **POGI mål anvendes ved udbud:** Der udarbejdes et overblik over kommende udbud, hvor POGIs miljøkrav skal efterleves og miljøkravene indgår i relevante udbud.
- **POGI mål videreudvikles:** Albertslund bidrager til at videreudvikle POGIs miljøkrav.
- **Miljøfokus i Vestegnens Indkøbsforum (VIF):** Albertslund understøtter miljø- og klimafokus i de fælles udbud i VIF.
- **Miljømærker synliggøres og opgøres:** Der skabes større synlighed af miljømærker og POGI mærkede varer i indkøbssystemet. I dag opgøres kun miljømærkede vaske- og plejemidler. Der arbejdes for at kunne opgøre miljømærkede indkøb for flere varegrupper bl.a. i regi af POGI

Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI)

Som medlem af POGI samarbejder vi med andre offentlige indkøbere om at drive markedet mod mindre miljø- og klimabelastende produkter og løsninger. I praksis sker det ved, at Partnerskabet udvikler fælles indkøbsmål, som danner grundlag for medlemmernes individuelle indkøbspolitik og indkøbsaftaler. Albertslund indkøber primært via SKI, som har forpligtiget sig til at levere varer indenfor POGIs indkøbsmål.

Opgørelser af miljømærker og klimapåvirkning fra indkøb

Indkøbssystemerne understøtter endnu ikke måling af miljømærker. I takt med det stigende fokus på miljø, er det en efterspurgt feature fra kommunerne, og noget der forventes at blive udviklet i fremtiden. Albertslund Kommune er medlem af SKI, der er i dialog med leverandørerne i SKI aftaler om at indsætte miljømærker, så vi har mulighed for at opgøre andelen af miljømærkede indkøb udover for vaske- og plejemidler, hvor vi modtager data direkte fra leverandørerne.

I 2020 er en ny forpligtigende SKI-aftale trådt i kraft, der betyder, at alle forbrugsartikler lever op til Svanemærkets krav. I 2021 træder en aftale om møbler i kraft med krav om miljømærkning på visse produkter. Desuden stilles krav om cirkulær økonomi for møbler i form af tilbagesalg af møbler til leverandører, samt fokus på reparation fremfor bortskaffelse og nyindkøb.

Større andel plantebaseret kost

Fødevarer udgør 20-25% af en danskers CO₂-udledning og animalske fødevarer står for cirka 60% af denne klimapåvirkning. Som kommune har vi mulighed for at inspirere til mere klimavenlig kost.

2025 målsætning: Andelen af animalsk baseret kost nedbringes med 5% i udvalgte kommunale køkkener.

Status: Der er påbegyndt en opgørelse af andelen af animalske produkter i den kommunale kost, hvilket viser, at 39% af kosten er animalsk baseret fordelt på 30% mejeriprodukter, 6% kød og 3% fisk.

2020-2022 indsats:

- **Plantebaseret mad fremmes:** Der igangsættes tiltag for en større andel af plantebaseret kost i udvalgte kommunale køkkener med udgangspunkt i de gode erfaringer fra flere køkkener i dag. . På sigt udbredes erfaringerne til de øvrige kommunale køkkener.

Økologi og klimaet

Albertslund Kommune har en lang tradition for at servere økologisk kost i de kommunale institutioner. Økologi er ikke i sig selv en klimaindsats, men i Albertslund er økologi i køkkenerne en del af et samlet fokus på mindre madspild, sæsonbetonede lokale råvarer og mindre kød. Det samlede fokus betyder, at institutionerne kan servere økologisk kost indenfor den samme budgetramme – og at kosten både er sundere og mere klimavenlig. For økologi indfries i dag målsætningen om 90% økologi til børn og 75% økologi generelt i Albertslund Kommunes køkkener. De kommunale køkkener har i 2019 været på kursus i at fremstille klimavenlig og økologisk kost i de kommunale køkkener.

Forebyggelse af madspild

Madspild udgør en stor klimabelastning og forskning viser, at spildet er størst i storkøkkener.

2025 målsætning: At afprøve muligheder for yderligere minimering af madspild i de kommunale institutioner.

Status: Køkkenerne i de kommunale enheder har en lang tradition for fokus på madspild som del af det lokale miljøarbejde og økologiindsatsen.

2020-22 indsats:

- **Reduktion af madspild i de kommunale enheder:** Der igangsættes tiltag for reduktion af madspild i de kommunale køkkener med udgangspunkt i de gode erfaringer fra flere køkkener i dag.

Cirkulære og innovative indkøb

Cirkulære indkøb handler om at lukke materiale-loopet og gerne undgå nyindkøb. Videre skal vi i forbindelse med nye indkøb have fokus på hele livscyklussen i produktet eller servicen, så vi sikrer at produktet får lang levetid eller flere funktioner.

2025 målsætning: I 2025 er nyindkøb af udvalgte varegrupper reduceret og ved nye udbud anvendes i vid udstrækning funktionskrav, markedsdialog og TCO, ligesom der er indarbejdet krav om genbrug og levetidsforlængelse.

Status: Indkøbskontoret er opmærksom på totaløkonomi, livscyklusbetragtning og miljøbelastning, når der tilsluttes til SKI-aftaler, eller udføres VIF- eller egne udbud.

2020-22 indsats:

- **Genbrug og reparation:** Det vurderes hvilke kommunale nyindkøb, der med færrest ressourcer og størst betydning kan undgås ved at levetidsforlænge, reparere eller genbruge inventar og IT. Herunder vurderes det, om der kan indarbejdes krav om genbrug og levetidsforlængelse i nye udbud.
- **TCO-værktøjer anvendes:** Ved egne udbud anvendes Miljøstyrelsens TCO-værktøjer, hvor de er hensigtsmæssige. TCO-beregninger gør det muligt at vælge det produkt, der samlet set og gennem hele produktets levetid er det billigste. Beregning af produkters totalomkostninger er som udgangspunkt rent økonomisk, men der er typisk store afledte miljøbesparelser f.eks. i form af reduceret energiforbrug til drift og mindre nyindkøb.
- **Øget brug af markedsdialog og funktionskrav:** Forud for egne udbud og større indkøb foretages markedsdialog og der lægges vægt på funktionskrav fremfor specifikationer ved innovative indkøb med henblik på at opnå den bedst mulige løsning, hvor klimapåvirkning er en væsentlig faktor.

Klimamålsætninger

2025

- I 2025 er nyindkøb af udvalgte varegrupper er reduceret og ved nye udbud anvendes i vid udstrækning funktionskrav, markedsdialog og TCO, ligesom der er indarbejdet krav om genbrug og levetidsforlængelse.
- I 2025 skal 65% af Albertslund Kommunes indkøb af vaske-plejemidler, forbrugsartikler og møbler være miljømærkede.

2035

- I 2035 vil cirkulære løsninger, der øger genbrug og genanvendelse være udbredt, så det er muligt at efterspørge varer, der indgår i et lukket kredsløb. I 2035 vil det gælde for 50% af alle kommunalt indkøbte varer.
- I 2035 skal 100% af Albertslund Kommunes indkøb af vaske-plejemidler, forbrugsartikler og møbler være miljømærkede. Herudover kan nye varegrupper komme til, når de bliver mulige at opføre.

2045

- I 2045 opfylder Albertslund Kommune de kriterier, der skal til for at blive defineret som en affaldsfri kommune. Det betyder bl.a., at alle kommunale indkøb er cirkulære og ikke generere affald.

Langsigtet klimaindsats

Hvordan understøtter vi de langsigtede målsætninger?

Fælles om klimavenlige kommunale indkøb

De næste år forventer vi et øget fokus i Danmark på klimapåvirkningen fra offentlige indkøb. Vi arbejder politisk for en fælles vision for indkøb i Danmark med faste målsætninger f.eks. at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser fra de offentlige indkøb med mindst 3,33 procent årligt frem mod 2050. Vi arbejder samtidig for at det bliver muligt og tilgængeligt at opføre klimapåvirkningen fra offentlige indkøb f.eks. som del af Energistyrelsens energi- og CO₂-regnskab.

Bæredygtig innovation

Der er brug for, at kommuner og regioner får et innovationsrum til at afprøve og opbygge erfaringer med innovationsvenlige metoder før og under udbud. Hvis vi skal transformere måden, som det offentlige Danmark indkøber på i dag, er det ikke nok at skrue lidt op for de grønne krav i udbudsprocessen. Der er behov for at markedet inddrages i at udforme bæredygtige produkter, der modsvarer behovet i det offentlige. Erfaringerne skal deles på tværs, så mindre kommuner som Albertslund kan deltage i og få glæde af offentlig-private samarbejder, hvor nye løsninger kan testes hos borgerne.

Direkte genbrug som del af fremtidens bæredygtige indkøb

Endelig vil vi arbejde for cirkulære løsninger, der øger direkte genbrug og genanvendelse og dermed bidrager til lavere ressourcebelastning. Dette er måske den vigtigste indsats, da alt forbrug vil have en klimapåvirkning uanset om det er bæredygtigt produceret. Det mest klimavenlige indkøb er det, der aldrig bliver foretaget.